

Cep zırhlısı Hitlerin emrile havaya uçuruldu

*Zabit ve neferler infilâktan evvel
filikalarla gemiden ayrıldılar*

**Alman zırhlısının son saatleri nasıl geçti? İngiliz
ve Fransız gemileri, uzaktan infilâkı seyrettiler**

Bu sabahki radyolar, Graf Von Spee zırhlısının mürettebatı tarafından Montevideo açıklarında ne suretle batırıldığı hakkında şu tafsilâtı vermişlerdir:

Londra 18 — Alman Von Spee zırhlısı Montevideodan açılmazdan evvel tayfalarından 700 kişiyi, Uruguay limanında bulunan Fakama namındaki Alman ticaret vapuruna nakletmişti. Von Spee'nin, Berlinden aldığı emir üzerine liman açıklarında batırılacağı dün akşam Montevideo radyosu tarafından ilân edilmişti. Sahillerde Alman Cep zırhlısının son saatlerini uzaktan temaşa etmek için binlerce halk toplanmıştı. Von Spee'nin son dakikaları saati saatine şöyle tesbit edilmiştir.

Saat 20,39 — Von Spee sancak ciyeti demirini taramağa başladı.

20,56 — Alman zırhlısı, iskele ciyeti demirini taradı.

21,05 — Zırhlının demirlerini taraması ameliyesi bitti.

21,07 — Von Spee yavaş yavaş manevraya başladı.

21,35 — Gemi, demirleme yerinden ayrıldı.

21,50 — Gemi, liman medhalinden çıktı ve nehrin mansabına doğru ilerlemeğe başladı.

21,55 — Von Spee zırhlısı, Buenos Ayrese gitmek ister gibi görünen bir istikamette ilerliyordu.

22 — Von Spee, açık deniz istikametine dümen kırdı.

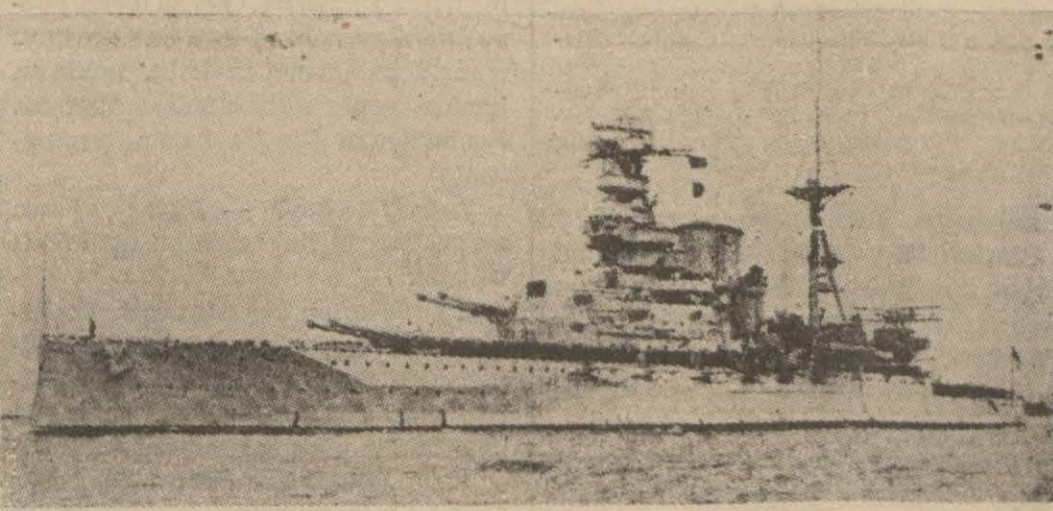
22,15 — Alman Cep zırhlısı artık görünmüyor. Grandi ve arka direklerinde Alman bayrağı dalgalanarak cenuba doğru gidiyor, fakat henüz kara sularından ayrılmamıştır.

22,30 — Graf Spee durdu, denize altı büyük filika indirdi.

22,32 — Cep zırhlısı, denize indirdiği altı şalupa tarafından takip edilerek cenuba doğru gidiyor.

23 — Gemi infilâk etti, batmağa başladı.

Amiral Von Spee, sahilden beş mil uzakta durarak demir atmıştır. Ge-

Montevideo açıklarında bekleyen gemilerden Barham

mide kalmış tayfalar ve zabıtlar zırhlının su kesimindeki delikleri açtıktan sonra denize indirilen filikalara ve şalupalara binmişler ve süratle Von Spee'nin yanından ayrılmışlardır. O sırada Alman zırhlısının içinde müthiş bir infilâk olmuş ve bunu diğer infilâklar takip etmiştir. Von Spee, bir demir yığını halinde yanarak, batmağa başlamıştır. Sabaha karşı saat üçte Cep zırhlısı hâlâ yanıyordu.

Uruguay kara suları haricinde Alman Cep zırhlısını batırmak için bekleyen İngilizlerin Renown, Barham zırhlılarla Ark Royal tayyare gemisi ve Fransızların Dünkerk drinotu Von Spee'nin bu âkibetine seyirci kalmışlardır.

Von Spee'den infilâktan biraz evvel ayrılmış olan kumandan ile zabıtlar ve tayfalar bir Arjantin harp gemisi tarafından alınarak Buenos Ayrese götürülmektedir. Alman Cep zırhlısını denize çıkarmış olan zabıtlar ve mürettebat kâmilen kurtarılmıştır.

Alman tebliği

Londra 18 — Berlinde Cep zırhlısı hakkında arka arkaya üç tebliğ nesredilmiştir. Birinci ve ikinci tebliğde Cep zırhlısının faik kuvvetlerle çarpıştığı ve vazifesini yaptığı, tami- rat için kendisine yetecek bir mühlet verilmediği beyan edilmekte, son-

tebliğde de Hitlerin başkumandan sıfatıyla Cep zırhlısı kumandanına gemiyi batırmak emrini verdiği kaydedilmektedir.

Cep zırhlısı kumandanı gemisile Buenos Ayresten ayrılmazdan evvel mahalli makamata gönderdiği mektupta, gördüğü hüsnü muameleden dolayı teşekkür etmiş, fakat tamirat için istediği müddetin tahdid edilmesini protesto etmiştir.

Montevideo 17 (A.A.) — Başvekâlet, Alman zırhlısının Montevideo'da (Devamı 8 inci sahifede)

B. Numan Menemencioğlu Parise gitti

Londra 18 — Burada bulunan Türkiye Hariciye Vekâleti umumî kâtilibi B. Numan Menemencioğlu tayyare ile dün Parise gitmiştir.

Dikkatler:

Sakalar

Evlerimizde ekseriya içme için Hamidiye suyu kullanılıyor. Fakat taşıyan sakaların temizliğe riayet etmekten ne uzak vaziyette bulunduğu tetkik edilmiş midir? Hastalıkların nakline bu hal elbette müessir oluyor.

Çeşme başlarında azıcık emek sarfetmek suretile su taşıma işini biraz hale yola sokmak mümkündür. Sakalara berber ve seygar şerbetçilerin intizamını ve temizliğini vermek güç iş olmasa gerek. ***

Bugünkü nüshamızda belediyenin bu işi tanzim edeceğine dair bir haber çıkıyor. Geçenlerde de bundan bahsedilmişti. Sürüncemede kalma- yıp biran evvel tahakkuk ettirilmesini dileriz.

Reisicümhur Sivastan Ankaraya hareket etti

*Sivasta Cer atelyesini gezdi, şerefine
verilen ziyafette hazır bulundu*

Reisicümhur Erzurum hattında en çetin imtihanlarını muvaffakiyetle veren şimendifer mühendislerimizi takdir ve tebrik ettiler

Sivas 7 (A.A.) — Reisicümhur İsmet İnönü'nü hâmil bulunan hususî tren saat 23 te şehrimizden Ankaraya müteveccihen hareket etmiştir.

Sivas 17 (A.A.) — Millî Şefimiz dün akşam şehrimize teşriflerinde istasyonda askeri ve mülki erkân ile bütün memurlar ve on binlerce halk tarafından coşkun ve candan tezahürlerle karşılanmıştır.

Varol, yaşa, sağol Millî Şefimiz avazelerile kendilerine karşı içten gelen sevgi ve saygılarını gösteren halka Millî Şefimiz: «Nasılsınız Sivastlılar» diye iltifatta bulunmuşlardır.

Sivastlılar Millî Şefe candan sevgi

ve bağlıklarını duyurmak fırsatını bir daha buldukları için sonsuz sevinç içindedirler. Şehir baştan başa bayraklar ve taklarla süslenmiş bulunuyor.

Cümhurreisimizin ikametlerine tahsis edilmiş olan vali konağı önünde halkın sevgi tezahüratı gece geç vakte kadar devam etmiştir.

**Reisicümhur Cer atelyesini
gezdi**

Sivas 17 (A.A.) — Dün geceyi Valli konağında geçiren Reisicümhur İsmet İnönü bu sabah erkenden nezdlerine vilâyet ve Belediye erkânını (Devamı 8 inci sahifede)

Ziraat Vekili radyoda bir konuşma yaptı

**“Dünyanın bu karışık ve buhranlı devrinde
iaşe ve iptidaî maddeler bakımından
tamamile endişesiz, çok emin ve
kuvvetli bir vaziyetteyiz,,**

Ankara 17 — Tasarruf ve yerli mallar haftası münasebetile Ziraat Vekili B. Muhlis Erkmen bu akşam radyoda bir hitabede bulunarak ulusal ekonomimizde ziraatin yeri, yaptığı ve yapacağı tesirlere temas etmiştir. Bu konuşmada ziraatin ulusal ekonomimizin baş ve ana kaynağı olduğunu söyleyen Vekil, 15 yıl evvel ile bugünkü ziraat vaziyeti arasında

bir mukayese yapmış, buğdaydan başlayarak bütün mahsullerimizin kemiyet itibarile çok fazlaştığını, ekilen arazinin mütemadiyen genişlemekte olduğunu, mükemmel ziraat usulünün memlekette yayıldığını, müteaddid harblerin harap ettiği bağ ve bahçelerin canlandığını izah etmiştir.

(Devamı 10 uncu sahifede)

Finler her tarafta Rus taarruzlarını tardettiler

**Finlerin zayıyatı pek az, acele silâh ve mühimmat
gönderilirse Finlândiya kurtulabilecek**

Londra 17 — Finlândiyadan gelen haberlere göre çok şimaldeki cephe müstesna olmak üzere Finler her tarafta Rusları tardetmişlerdir. Merkezde iki Rus fırkası yolunu kaybetmiş ve Finler tarafından muhasara edilmiştir. Bunlar ağır zayıyat vermişlerdir. Karelide Ruslar büyük zayıyata uğramışlardır.

En şimaldeki harekâta gelince, Ruslar burada Salmijaervi'de bulunuyorlar, henüz buradan ileri gidememişlerdir.

İngiliz sefirinin beyanati

Londra 17 (A.A.) — Bir kaç gün için İngiltereye dönmüş olan İngilterenin Helsinki elçisi B. Henry Mac Grady Bell, Finlândiya zayıyatının hakikaten pek az olduğunu söylemiştir. Finlerin şimdiye kadar 2 bin zayıyat vermelerine mukabil, Ruslar en az 25 bin zayıyat vermişlerdir. Çok çabuk bombardıman ve muharebe tayyaresi ile mühimmat yetiştirildiği

(Devamı 8 inci sahifede)

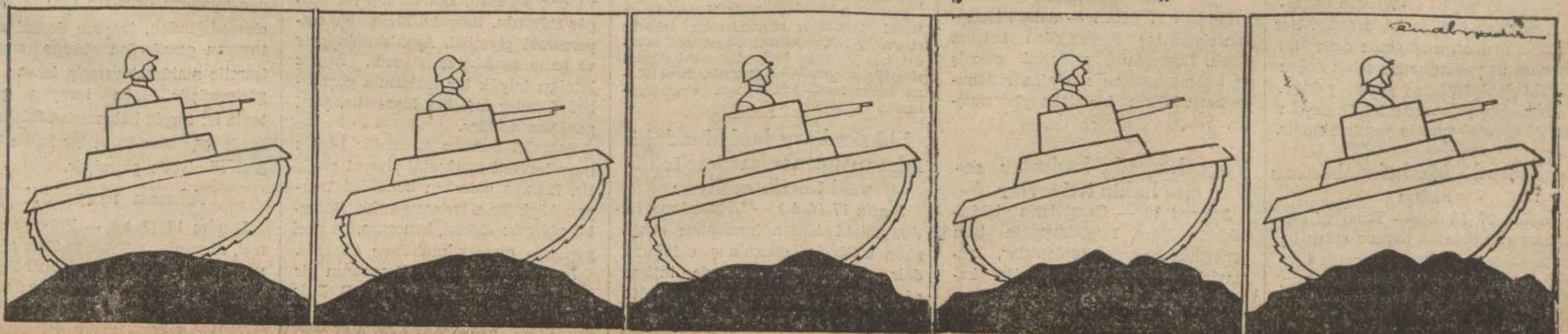
Pravda'nın bir makalesi

Moskova 17 (A.A.) — Pravda gazetesi, Cenevre kararı hakkında bir makale yazmıştır. Makalenin ifadesi hakaretâmiz, mevzuu aynı gazetenin evvelce de ele aldığı mevzudur. Makale, Cenevre içtimamını lüzumunu tamamen inkâr etmektedir. Zira, Pravda gazetesine göre, halli icab eden bir Finlândiya meselesi yoktur. Rusya, bu meseleyi esasen halletmiş-

tir. Finlândiya halk hükümetile karşılıklı yardım paktı imzalamıştır ve Kızıldordu, Kussinen halk ordusu ile, yalnız, milletin düşmanlarına ve Mannerheim zümresine karşı mücadele etmektedir.

Pravdanın makalesi, emperyalist devletleri, Milletler Cemiyetini kendi emirlerine âmade bir âlet haline getirmiş olmakla ittihâm etmektedir.

“Herkesin maksudı bir amma rivayet muhtelif,,

Bitarafı..

Harp hârici..

Gayri muharip!..

Muharip!..

Sulhçü!..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Kont Cianonun nutkunun aydınlattığı noktalar

Almanya yanlış tahmin üzerine Polonyaya karşı harbe girişti

Paris 17 — Siyasal mahafilde beyan edildiğine göre İtalya Hariciye Nazirinin nutkundan şu noktalar açıkça anlaşılacaktır:

1 — İtalya, Almanya ile Çelik paktı imzaladığı zaman hemen bir harp vuku geleceğini asla düşünmemişti. Bilakis üç senelik bir sulh devresine lüzum göstermişti. Çünkü Habeş ve İspanya harplerinde harap olan malzemesini yenilemek mecburiyetinde idi. İtalya Hariciye Naziri, 11, 12, 13 ağustosta Salsburgda Alman Hariciye Nazirle görüşürken Polonya meselesinde bir harpten çekinmek lâzımgeldiğini, Çünkü Polonya harbinin İngiltere ve Fransanın müdahalesine sebep olacağını söylemişti. Alman Hariciye Naziri bu fikre iştirak etmemiş, İngiltere ve Fransanın harbe müdahale etmeyeceklerini iddia etmişti. Bu yanlış tahmin üzerine Almanya, İtalyanın arzusuna rağmen harbe sebep olmuştur.

2 — Almanya, Sovyetlerle anlaşırken imza edilecek vesikadan ancak iki gün evvel İtalyayı haberdar etmiştir.

Romanya müsaids karşılıyor

Bükreş 17 (A.A.) — Kont Cianonun nutku Rumen mahafilde alaka ile karşılanmıştır. Bu mahfiller, nutkun, halî hazır Avrupa harbine tekaddüm eden devrede İtalyanın aldığı vaziyet hakkında şimdiye kadar bilinmeyen bir çok noktaları ihtiva ettiğini, aynı zamanda, İtalyanın bugünkü durumunu da ehemmiyetle meydana koyduğunu tebarüz ettirmektedirler. İtalyanın vaziyeti Romanya tarafından, ancak müsaids şekilde karşılanabilir. Bükreşte hüküm süren kanaate göre, İtalya, İtalya ile bir blok teşkil edilmesine açıkça muhalif bulunmakla beraber, Almanya ile Rusyanın fazla kuvvetli bir tahakkümünü bertaraf etmek maksadile muhtelif devletler arasındaki münasebatı takviyeye matuf bir hareket yapılmasını da gayri mümkün görmemektedir.

Alman gazeteleri ne diyor?

Berlin 17 — Alman gazeteleri Kont Ciano'nun nutkunu yazmakta ve İtalyan - Alman dostluğunun yeni-baştan tebarüz edildiğini söylemektedir.

Amerikada Reiscümhur secimi hazırlığı

Reiscümhur muavini namzedliği kabul ediyor

Vualde - Teksas - 17 (A.A.) — Amerika Reiscümhur muavini John Nance Garner, 1940 Reiscümhur intihabatında demokrat partisinin namzedliğini kabul eylediğini söylemiştir.

Garner, demokrat partisinin B. Roosevelt'in içtimai ıslahatına ve millî kalkınma programına muhalif muhafazakar unsurlarını temsil etmektedir.

Hyde Park 17 (A.A.) — Garner tarafından 1940 intihabatına demokratların namzedliğini kabul ettiğine dair dün Vualde'de yapılan beyanat, B. Roosevelt'in hafta tatilini geçirmek üzere bulunduğu Hyde Park'ta hiçbir hayret uyandırmamıştır.

Reiscümhur bu hususta hiçbir tefsirde bulunmayacağını bildirmiştir.

Yunan atletizm federasyonu Avrupa basketbol şampiyonasına iştirak edecek

Atina 17 (A.A.) — Yunan atletizm federasyonu, İtalya federasyonu tarafından kânunusani ayında yapılmak üzere tertip edilmiş olan Avrupa basketbol şampiyonluğuna iştirak etmeğe karar vermiştir.

Uzak Şarkta

Malezyadaki İngiliz kuvvetleri kumandanı Hindicinde

Paris 17 (A.A.) — Malezyadaki İngiliz kuvvetleri başkumandanı general Bond'un askerî Fransız makama-tile görüşmek üzere Hindiciniye gelmiş olduğu haber verilmektedir.

Vezüv yeniden lâv saçıyor

Napoli 17 (A.A.) — Vesuve yanardağı yeniden indifaa başlamıştır. Her biri elli metre genişliğinde olan iki lâv akıntısı yamaçlardan aşağı doğru inmektedir. Nüfusça ziyat yoktur. Yanardağın yakınındaki demiryolu servisi normal surette yapılmaktadır.

İngilterede Müdafaa bonusu satışı

Londra 17 (A.A.) — Tasarruf sertifikası ve müdafaa bonusu satışı üç hafta zarfında 34 milyar ingiliz lirasını geçmiştir ve satış devam ediyor. Bu rakam nüfus başına haftada 5 şiline tekabül etmektedir.

Muhalefet liderinin beyanatı

İngiliz hükümetinin mütearızlara karşı vaziyetini tasvib ediyor

Londra 17 (A.A.) — Durhamdaki işçi partisi konferansında söz alan Avam Kamarası muhalefet grubu reisi binbaşî Attlee, bir nokta üzerinde ısrar etmiş ve demiştir ki:

«İşçi partisinin vaziyetini tasvib etmek lâzımdır. Chamberlain hükümetine muhalefet ediyoruz. Fakat, mutaarızlara karşı olan vaziyetini tasvib ediyoruz. Mazide ve halde aynı olan ve istikbalde de aynı olacak olan idare tarzını tenkit ediyoruz.

Biz işçi partisi mensupları için, bu harbe, mümkün olduğu kadar çabuk fakat devamlı bir sulh temin ederek nihayet vermek esastır. Dünyayı kuvvetin ve adletsizliğin elinden kurtarmak istiyoruz. Biz, ittihat taraftarıyız, infirat değil.

Avrupa işlerine niçin karşıyoruz sualini soranlara cevabım şudur: Çünkü bozuk bir sulh istemiyoruz, sulhi yeni bir dünyada tesis etmek arzusundayız.»

Attlee, Rus emperyalizminden bahsederken «hayır» sesleri yükselmesi üzerine, şu cevabı vermiştir:

«Kendi kendisine sosyalist adı veren bir millet tarafından yapılmış da olsa, tecavüze karşı mücadele ederim.»

Hollandada işsizlere yardım

Amsterdam 17 (A.A.) — Hollanda hükümeti, işsizlere yardım miktarını yüzde beş nisbetinde arttırmağa karar vermiştir.

Hükümet bu suretle hayat pahalılığı mevcut olduğunu tanımış oluyor.

İngilterede hayat pahalılığı nisbeti

Londra 17 (A.A.) — Mesai Nezareti tarafından neşredilmiş olan statistiklere nazaran, harp başlangıcındanberi İngilterede hayat pahalılığı yüzde 24 nisbetinde artmıştır.

Belçika kralı askerî kamları geziyor

Brüksel 17 (A.A.) — Askerî kamları ziyaretine devam eden Belçika Kralı, Luxemburg eyaletini gezmiş ve bu muntakamın müdafaa sistemine karşı büyük bir alaka göstermiştir.

Yugoslavyada kadınlar seçim hakkı istiyorlar

Belgrad 18 — Gazetelerin bildirdiklerine göre, Yugoslavyanın bazı yerlerinde kadınlar toplantılar, nümayişler yaparak, intihabatta kadınlara seçme ve seçilme hakkı verilmesini istemişlerdir.

Asılsız bir haber

Istanbulda vilâyetle belediyenin ayrılacağı haberi doğru değildir

Dün bir refikimiz, yeni Belediye teşkilâtı kanunu hazırlandığı hakkında bazı malûmat verirken İstanbulda vilâyet ve Belediye meclislerinin ayrılacağını, Belediye reisinin ya muntahab, yahud da Dahiliye Vekâleti tarafından tayin edileceğini ve Valiye çok geniş salâhiyet verileceğini yazmış, hattâ bu kanun lâihâsinin burada Belediye reis muavini B. Rifat ile yazı işleri müdürü B. Necati tarafından hazırlanarak yakında B. Rifat tarafından Ankara'ya götürüleceğini ilâve etmişti.

Dün akşam geç vakit Basın Birliğinin çayını şerefliendiren Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar bir muharririmize:

— Böyle bir şeyden malûmatım yoktur. Belediyede hazırlanan esaslar, Belediye şube müdürlerinin salâhiyet ve vazifelerine dairdir.» demiştir.

Diğer taraftan aldığımız malûmata göre hükümet, bilhassa İstanbulda vilâyetle Belediyenin birleştirilmesinden çok büyük faydalar gördüğü için şimdiki teşkilâtın esaslarını muhafaza edecektir. Ancak vilâyet ve Belediye işlerinin günden güne artması yüzünden Vali ve reis muavimlerinin salâhiyet ve vazifesinin takviye edilmesi ihtimali çoktur.

Bununla beraber Belediyede reis muavini B. Rifat ile yazı işleri müdürü B. Necatinin etrafında çalıştığı esaslarla bunun alâkası yoktur.

Sihhiye Vekilinin seyahati

Antep 17 — Sihhat ve İçtimai Muavenet Vekili Hulûsi Alataş dün şehrimize muvasalatını müteakib hastaneleri, trahom dispanserlerini, belediye, çocuk dispanserini, et ve sebze halini, meyva pazarını, mezbahayı, yeni mezarlığı ve bütün sihhî müesseseler ve teşekkülleri gezerik tedkikatla bulunmuştur. Vekil, Maraşa gitmiştir.

İki generalimiz Akhisarda

Akhisar 17 (A.A.) — Korgeneral Rasim Aktuğ refakatinde tümgeneral Tevfik Göge olduğu halde şehrimize gelmişler, devair rüesası ve kalabak bir halk kütlesi tarafından karşılanmışlardır. Generallerimiz Halkevinde verilen ziyafette bulunduktan sonra Manisaya gitmişlerdir.

İzmirde koyunlarda bir hastalık

İzmir 17 (A.A.) — Son zamanlarda koyunlarda görülen bir hastalığın mahiyeti henüz teşhis edilememiştir. Gazeteler Ziraat Vekâletinden bu hastalığı tedkik ettirmek için bir müte-hassis göndereceğini yazmaktadırlar.

Ankarada şild maçları

Ankara 17 — Bugün hava yağmurlu olmasına rağmen şild maçlarına devam edildi. Harbiye, Güneş takımı 12-0, Demirspor, Birlikspor 2-1, Maskespor, Ankara Fabrikalargücünü 3-1 mağlûb etti.

Vilnoda

Üniversite talebesi Lituanya memurlarına mukavemet etti

Kaunas 17 (A.A.) — Lituanya memurları, Vilno üniversitesini tesellüm ederlerken Polonyalı talebe, üniversite salonlarında barikatlar vücuda getirerek mukavemete teşebbüs etmiş olduklarından zabıtanın müdahalesine mecburiyet hasıl olmuştur. Üniversitenin mahzenlerinde bombalar bulunduğundan bir takım tevkifat yapılmıştır.

Bükreşte dünya tarihi enstitüsü açıldı

Bükreş 17 — Dünya tarihi enstitüsünün açılış resmi kral Karol, Başvekil Tataresko, saray nazırı Urdariano, Maarif Nazırı Andrei ve diğer zevatan huzuru ile yapılmıştır.

Enstitü müdürü profesör Yorga, dünya tarihi tetkikinin ehemmiyetini tebarüz ettirerek, Romanyalıların, asırlarca müddet, teahhütlerine karşı olan sadakatlerini stayışle mevzuubahs etmiştir. Kral Karol dünya tarihi tetkiklerinin ehemmiyetinden bahsetmiştir.

Lüksemburg hududundaki Alman kasabalarının tehliyesi tekbiz ediliyor

Berlin 17 (A.A.) — Lüksemburg hududundaki Alman kasabaları ehâlisinin alelacele çıkarılmış olduğuna dair ecebî memleketlerde intişar eden haberler burada katî surette tekbiz edilmektedir.

İngiliz tayyareleri Alman mayn dökücü tayyare üslerini bombaladı

Garp cephesinde bir taarruza teşebbüs eden Almanlar ağır zayıatla geri çekildiler

Londra 17 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri tayyareleri, 16-17 kânunuevvel gecesi, Frisonnes adaları üzerinde uçmuşlar, mayn dökücü düşman tayyareleri üslerine bombalar atmışlardır. Fakat bu taarruzun neticesi henüz malûm değildir.

Berlin 17 (A.A.) — D.N.B. ajansı bildiriyor: Dün gece, saat 20 ile sabaha karşı iki arası, bir kaç İngiliz harp tayyaresi, Alman körfezinin çok yükseğinden uçmuşlardır. Bir tayyare, Norderney adasına doğru uçuş yapmış ve Alman hava dafi bataryasının menzili haricinde, uzak bir noktaya, küçük çapta dört bomba atmıştır. Bu bombalar hiç bir hasar yapmamıştır.

Paris 17 (A.A.) — Havas ajansı, askerî vaziyet hakkında şu malûmatı veriyor:

Bu haftanın başındanberi, cephenin fazla canlı kısımlarındaki faaliyet, gittikçe artmaktadır. Bu faaliyet, dün sabah, Moselle'in şarkında yapılan bir ufak taarruz münasebetile, son haddini bulmuştur. Almanlar

münferid bir küçük Fransız mevziini işgale teşebbüs etmişlerdir. Topçu ateşile başlıyan bu taarruz hareketinde Almanlar, bu küçük mevzi girmeye muvaffak olmuşlar ve iki esir almışlardır. Fakat, Fransız topçusu mukabil ateşe başlamış ve düşmanı ciddi surette hırpalamıştır. Topçumuz Alman kıtaatının gerilerine kadar isabetler yapmıştır. Düşman derhal ricat emri vermiş ve Fransız mermilerinin infilâkları sayesinde, alınan iki esir, Almanların elinden kaçıp kurtulmuştur. Fransız askerleri mevzi tekrar almışlar ve siper içinde bir Alman yedek subayın cesedini bulmuşlardır. Düşman zayıatı hayli ağır görünüyorsa da, muhacimler cesetleri beraber alarak çekilmişlerdir. Taarruz, hiç bir netice vermemiştir.

Tayyare harekâtı, heyeti umumiyesi itibarile, hafif olmuştur. İngiliz sahillerine doğru, mayn dökücü bir kaç deniz tayyaresinin ilerlediği görülmüş, icab eden tedbirler alınmıştır.

Almanlar gülmeyi unuttular!

Bir İsviçreli muharrir gördüklerini anlatıyor

Paris 17 — İsviçrenin Bal şehrinde çıkan Bazler Çaytung'un Almanya'dan gelen muhabiri, şunları yazmaktadır: Almanlar gülmeyi unutmuslardır. Her tarafta asık çehreler görünüyor. Kimsede neşe yoktur. Berlinde hazır elbise satan 600 büyük mağaza giünde birkaç saat açılıyor.

Lokantalarda patates ve balıktan başka yiyecek yoktur. Bir zamanlar camları çokolatalar, şekerlemeler dolu olan şekerlemeciler bombostur. Bira fiatı o kadar yükselmiştir ki bira içmek pek az kimseye nasip olmaktadır.

Almanya müstakil bir Polonya kurtuyor

Amsterdam 17 (A.A.) — Almanya, velev çok küçük bir müstakil Polonya devleti ihdas etmemek hususundaki maksadı resmen tasdik etmektedir. Berlinde, Polonya umumî valilîğinin katî mahiyeti haiz olduğu ve Polonyalılarla Yahudilere tahsis edileceği söylenmektedir. Bu hükümetin merkezi Krakovidir. Ve Krakovi, Varşova, Radam ve Lublin idarî merkezlerine bağlı olmak üzere dört mülhakatı vardır. En fazla miktarda Yahudi Lublin'e yerleştirilecektir.

İngiliz Başvekili

İngiliz askerinin büyük bir geçid resminde bulundu

Londra 17 — İngiliz Başvekili B. Chamberlain dün Fransada İngiliz kuvvetlerine mensup kıtaatın büyük bir geçid resminde bulunmuştur. Hava çok soğuktu. Dondurucu bir rüzgâr esiyordu. Başvekil kalın bir empermeabl giymişti. Ayaklarında getr ve kalın ayakkabıları vardı. İngiliz kıtaları büyük bir intizamla geçmiştir. Skoçlar seferber kıyafetle, yani pantolonla idiler.

Başvekil bundan sonra bir İngiliz hava kuvveti merkezini ziyaret etmiştir. Buraya giderken kendisini tanıyan köylüler alkışlamışlardır. Başvekil gülererek: «Mersi, bon şans, iyi noel geçirin!» diyerek mukabele etmiştir. İngiliz Başvekilinin, Fransanın bir noktasında Fransız Başvekili B. Daladier ile görüşmesi muhtemeldir.

Adolf Leonhardt nasıl batırıldı?

Alman vapurunu iptida bir tayyare gördü

Kap 17 (A.A.) — Adolf Leonhardt vapurunun nasıl durdurulduğu ve kendi kendisini nasıl batırıldığı hakkında tafsilât gelmiştir. Bu Alman vapuru, Amiral Graf von Spee'ye mü-lâki olmak ve yahut Almanya'ya dönmek istiyordu.

Leonhardt'in mevcudiyeti üs gemisile birlikte devriye vazifesi gören bir İngiliz deniz tayyaresi tarafından keşfedilmiştir. Alman vapuru, İngiliz gemisine yaklaşması hakkında tayyare tarafından verilen emre itaat etmiyerek yoluna devam edince, tayyare ikinci bir ihtarda bulunmuş, bunun üzerine Leonhardt tevakkuf etmiştir. Tayyare ve İngiliz gemisi Leonhardt'a yaklaşıkları zaman vapur batıyordu. Alman mürettebat İngiliz gemisine alınmıştır.

Avustralya radyosu türkçe neşriyat yapacak

Londra 17 (A.A.) — Gelecek çarşamba gününden itibaren Avustralya radyosu her gün kısa dalga üzerinden evvelâ ingilizce, fransızca, almanca ve daha sonra da türkçe, arabaça, İtalyanca, felemenkçe, rusça ve norveççe neşriyat yapacaktır.

Avustralya istihbarat nezareti günün haberlerini verecek, aynı zamanda Avustralya müziği dinlenecektir.

Mayn avı

Şimal denizinde iki mayn nasıl tahrir edildi?

Londra 17 — Şimal denizi üzerinde devriye gezen bir tayyare iki maynı görmüştür. Havanın fenalığı yüzünden bunların havadan tahribi kabil olmayacağından, tayyare derhal maynı tarayan gemilerden birine ziyadla işaretle malûmat vermiş, buna yol göstermiştir. Mayn tarayan gemi, toplu iki torpili batırmıştır. Bütün bu iş bir saat sürmüş ve bir kafile buradan emniyetle geçmiştir.

Alman maynleri

Londra 17 (A.A.) — Bahriye nezareti, Almanların Tyne ve Tees ağzlarına mayn attıklarını ve bu bölgelerde seferin tehlikeli olduğunu tebliğ etmiştir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Moskovayı ve Romayı değil, Amerikayı zaptedeceğiz!

Bir Alman gazetesi şöyle yazmış: «Türkler, Fransızlarla ve İngilizlerle birlikte 980 bin askeri Ruslara karşı topladılar.»

Ne dakik hesap! Bir milyon dense, toparlak rakamdır; fakat belki insanın içine şüphe düşerdi, inanılmazdı. — «Kimsenin hakkı kimseye geçmesin» kabilinden iyice sayılmış: 500 bin bizden, 400 bin Fransızlardan, 80 bin de İngilizlerden... (Zira, Almanlar, İngilizleri dünya efkârına «kendileri dövüşmez, başkalarını ileri sürer!» diye tanıtmak istiyorlar. Halbuki, son deniz muharebesi, Büyük Britanyalı dostlarımızın, faik kuvvet üzerine saldırarak püskürtme kabiliyetinde olduğunu gösterdi. O da başka...)

Neyse, o cihetler lâzım değil. Anadolu ajansı da, tahşidatı tekzip etti. Mesele kalmadı.

Şimdi başka bir membadan havadis:

«Türkler, İtalya üzerine saldırarak üzere tahşidat yapıyorlar...»

Paris radyosu, Alman kaynaklarından gelen bu haberi de ilân ediyor. Hmmm!... İşte bu da mühim bir keşif...

Fakat hayır, bizim niyetimiz bambaşkadır.

Biz Venedikteki gondolları ele geçirip asıl Amerikaya saldıracağız... Bir hamlede bir gece baskını yaparak Newyorku gümbür gümbür bombardıman... Sonra efendim, Panama kanalına bir atma köprü... Ver elini Cenubi Amerika...

Belki de Montevideo limanında Graf von Spee'yi bastırırız...

Bu tehlikeye karşı da, bilmukabele biz, Almanların dikkatini celbederiz! Müteyakkız olsunlar...

Anlıyoruz: Maksad bizim bir taraftan Ruslarla, diğer taraftan İtalyanlarla aramızın açmak... Zahir muhterem bay Göbbels, maiyetinden birkaç şube şefi, yarıdirektörü çağırması; gayenin bu olduğunu otoriter ve totaliter bir şekilde izahatı sonra:

— İşte size talimat... - demiş. - Bu sahada faaliyete girişin!... Bütünün hudutları genişler, biliyorsunuz; bizdeki propagandanın teknik tefevvüki kimsede yok. Zira, liberal rejimleri yüzünden demokratlar böyle devâsa müesseseler kurmak mazhariyetinden mahrumdurlar. İstediginiz kadar propaganda yapmakta clinizi, kolunuzu bağlayacak bir mâni yok... Gösterin kendinizi...

Demiş amma, yarıdirektörlerde havsala dar... Kafalar tek elden idare edilebilecek kadar çıkmış... Fakat gene de direktif aldık diye düşünmüşler, taşınmışlar; bula bula bunları bulmuşlar. Maazallah! Yenir, yutulur herze değil; Ne şap, ne şeker!... Ne heyecanlandırıyor, ne ikna ediyor, hattâ ne de aldatıyor... Yalnız büyük altından güldürüyor... Türkiye'de dağıtılan propaganda kâğıtlarile bütün bu işler, mütecanis üslûb teşkil edecek bir zekâsızlık teşkil etmektedir.

Biz nazilerin diğer faaliyetlerine de bakıyoruz:

— Bu hesap tutmaz... Fakat elbette bir bildikleri var ki ortaya atıldılar... - diyoruz.

Bekliyoruz, bekliyoruz; yıldırım harbi de kâr etmedi; iş yıpratıcı ve

ŞEHİR HABERLERİ

Temizlik işine ehemmiyet veriliyor

Gelecek seneden itibaren kadro genişletilecek

İstanbul, temizlik bakımından çok ihmal edilmiş bir şehirdir. Doktor Lütfi Kırdar Belediye reisliğini deruhde ettiği zaman bu vaziyetle yakından alakadar olmuş ve İstanbulun temizlenmesi için bazı tedbirler almıştır. Bu cümleden olarak temizlik işlerinin başına Avrupa'da bulunmuş mütehasss bir zatı getirmiş düşünmüş ve Beyoğlu tebhirhanesi müdürü operatör B. Faik temizlik işleri müdürlüğü vekâletine tayin edilmiştir.

Doktor B. Faik Tıp fakültesini bitirdikten sonra üç sene Almanyada tahsil görmüş, Belediye hekimliklerinde bulunmuş-

tur. Temizlik işlerinin başına geçince bir rapor hazırlamıştır.

Diğer taraftan Vali ve Belediye reisi doktor Lütfi Kırdar Bükreşten, Bükreş Belediyesinin temizlik işleri teşkilâtına aid talimatnameyi getirmiştir. Bu talimatname terdüme edilmektedir. Diğer taraftan Fransada Liyon Belediyesinin temizlik işlerini nasıl idare ettiğine dair malumat istenmiştir. Belediyede evvelce yapılan tedbirler de vardır. Bunların hepsi birleştirilerek 940 bütçesi ile esaslı bir temizlik mücadelesine girişilecektir.

Belediye, doktor Faik'i temizlik işleri

müdürlüğüne asaleten tayin için Sıhhiye Vekâletinden müsaade istemiştir. Temizlik işleri kadrosu da genişletilecektir. Diğer taraftan sokakları kirletenler derhal yakalanarak haklarında kanunî takibatta bulunulacaktır. Yeni Belediye zabıtası talimatnamesinde bu hususta ağır cezalar bulunacaktır. Bu terbiyestizliği yapanlar bir zamanlar bilhassa geceleri Nuruosmaniye taraflarına musallat olmuşlardı. Geçen akşam da Beşiktaşta Çırağan sarayı duvarları önünde pisliklere tesadüf edilmiştir. Zavallı çöplüğü bunları istikrahla temizlemektedirler.

Eminönü - Unkapanı

Arsa almak için Belediyeye müracaatlar oluyor

Eminönü, Unkapanı arasında istimlak edilecek sahada 2150 metre murababik bir yerin yarım milyon liraya Belediyeden Evkafa satılacağını yazmıştı. Belediye, bu sahada açılacak yollardan ve meydanlardan sonra elde kalacak arsalarla aid planları hazırladığından satılacak arsaların miktarı malumdur. Belediye, plâna göre bu arsalarda yapılacak binaların nevinin ve ebadının da tesbit etmiştir.

Evkafın başka bazı teşekküllerin ve şahısların da bu sahada arsa olarak büyük apartmanlar ve hanlar inşa etmek istedikleri yapılan müracaatlardan anlaşılıyor. Evkafın satın alacağı saha, Eminönüne en yakın bir noktayı teşkil ettiğinden metre murababim 233 lira gibi mühim bir paraya satıldığı nazarı dikkate alınrsa daha gerilerde ve Unkapanına doğru arsa fiyatları düşse bile Belediyenin Eminönü ile Unkapanı arasında sarfedileceği tahmin edilen istimlak bedelini iki, üç misli çıkaracağı ve bu suretle Belediyeler bankasından istikraz edilen beş milyon liradan üç milyonunun mütedavil sermayeye tahsis edilmesinde büyük bir isabet olduğu anlaşılıyor.

Hamidiye suyu

Evlere temiz şişeler içinde dağıtılacak

Başta Hamidiye suyu olduğu halde sakaların taşıdığı içme sularının doldurma, tevzi işlerinin el dokunulmadan temini için umumî meclis tarafından hazırlanan talimatname Sıhhiye Vekâletine gönderilmiştir. Talimatnamenin bugünlerde tasdik edilerek iade edilmesi bekleniyor.

İstanbul halkından büyük bir ekseriyetin içtiği Hamidiye suyu hakikaten pek iptidai şekilde evlere taşınıyor. Yeni talimatnameye göre Şişli'de, Beşiktaşta iki otomatik depo tesis edilecek ve burada su, otomatik makinelerle ve sodalı sıcak su ile yıkanan şişe kaplara konduktan sonra evlere dağıtılacaktır. Bu tesisatın yapılması için de 940 bütçesine tahsisat konacaktır.

Ekspres dün 5 saat geç geldi

Dünkü Avrupa ekspresi muayyen saatinden beş saat rötarla on ikiyi otuz beş geç gelmiştir. Bu tevhurun sebebi; Avrupada şiddetli bir kışın hüküm sürmekte olmasıdır.

Almanları behemehal mağlûb edici sürüncemeye vardı...

Görünüyor ki, plânları da propagandaları gibi...

İşleri hep bu kıratta: Biz Ruslara kızalım diye zarflarla Pravda'nın makalesini dağıtmak! Ruslar bize kızgın diye 980 bin askerin tahşidatı balonu! İtalyanlar kuşkulansın diye Romayı zaptedeceğizmiş sayısalı!!!...

Türkçede «Külâhına dinlet!» diye bir söz vardır. Propagandanın bu kadar ednası karşısında külâhım bile isyan ederek hop oturur, hop kalkar! (Vâ - Nû)

Karilerimizin mektupları

Eski müteakidlerin maaşları

Eski kanun üzerine tekaüd edilen müteakidinin refah ve maaşlarına zammiyat jera olunacağı senelerdenberi beklenilmektedir. Şimdiye kadar ha oldu, ha olacak, ha kanun lâyhıası Meclise verildi gibi bir takım ümidlerle zavallı ihtiyarlar avutulmakta idi. Bu teğrinlerde kanunun Meclisten çıkacağı ümid ediliyordu bu da boş çıktı.

Esasen her gün aramızdan yüzlerce eksilerle bir sefaleti mutlaka içinde istirahtı ebediyelerine kavuşan bu biçare ihtiyarların geri kalanları için olsun biraz refah ve saadet yüzü görmek müyesser olmayacak mı? Aynı vatan evlâdının bir kısmına ayrı, diğer kısmına ayrı iki türlü kanun tabiki mağduriyetlerini mucip olmaz mı? Acaba bu iki kısım müteakidinin yekdiğerine nisbetle farkları nedir? Biri öz evlâd ise diğri üvey evlâd mıdır?

Eğer bu işi para meselesidir denilecek ise zaten bu ihtiyarlar altmış yaşında tekaüd olmalarına ve yeni tekaüd kanununun meriyetinden on dört, on beş sene geçmesine göre yetmiş beş yaşını ikmal etmiş kimselerdir, bu nimetten - ömürleri vefa ederse - âzami beş altı sene istifade edebileceklerdir. Âlicenap milletimiz dede ve babalarının cenaze masraflı demek olan bu parayı seve seve, memnuniyetle bahşeder.

Ali Muzaffer Türküngün

KÜÇÜK HABERLER:

★ Evkafın emlak alım satımında istediği taviz bedelinin alıcı ile satıcı arasında daima ihtilâf mevzuunu teşkil ediyor. Bu, Belediyenin yaptığı istimlak işlerinde de görüldüğü. Belediye, kanunun bu maddesinin Büyük Millet Meclisinde tefstirini hükümetten rica etmiştir. Bu suretle bütün alım satımlardaki bu müşkülât Meclisin vereceği tefstir kararile halledilecektir.

★ Hasköyde Keçecipiri mahallesinde oturan Salih isiminde bir çocuk dün, Fındıklıda bir tramvaya atlamak istemiş, muvaffak olamıyarak düşmüş, başında ehemmiyetli surette yaralanmıştır. Salih, polis tarafından Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

★ Bir saz salonunda çalışan Esma isiminde bir kadın; sarhoşluk ve zabıta hakaret suçlarından dün Beyoğlu cürüm-meşhud müddelimumillğine verilmiştir. Esma; hakkında hazırlanmış olan cürüm-meşhud zaptile ceza mahkemesine çıkarılmış ve duruşması yapılmıştır.

Dinlenen şahidlerle Esmanın sarhoş olarak kendisine ihtaratta bulunan zabıta memurlarına hakaret eylediği anlaşılımsı, kendisinin tevkifine ve diğer şahidlerin celbine karar verilerek m uhakeme talik edilmiştir. Bayan Esma; tevkifhaneye gönderilmiştir.

Yeni hastane

600 yataklı kısmının inşasına ilkbaharda başlanacak

Mecidiyeköyünde Belediye arsasında yapılacak bin kişilik hastanenin planını hazırlayan Fransız mimarı Valtier'in bu hafta içinde şehrimize gelmesi bekleniyor. Mimar gelir gelmez kendisi Belediye arsında bir mukavele imza edilecektir.

Mütehasss, hastanenin müstakbel müesses şeklini gösteren maketi de birlikte getirecektir. Plân Nafia ve Sıhhiye Vekâletince hig bir noktasına itiraz edilmeden tasdik edilmiştir. Yeni hastane, şimdilik altı yüz yatağı ihtiva edecek şekilde olacaktır. Müteakiben diğer dört yüz yataklık kısım inşa edilecektir.

Mimarın mukavelesi imzalandıktan sonra gene mimar tarafından hazırlanan şartnameye göre bir münakasa ilân edilecektir. Hastanenin inşasına ilkbaharda başlanacağı muhakkak görülmüştür. Hastanenin altı yüz yataklık kısmı iki senede tamamlanacaktır.

Bina vergisi

İki istinaf komisyonu çalışmaya hazırlanıyor

Bu ayın nihayetinde vazifelerine nihayet verilecek on dört bina vergisi istinaf komisyonlarının yerine muvazaf kadrolu iki itiraz komisyonu teşkil edilmiştir. Komisyonların reisliklerine tayin edilen B. Esad ve B. Enverin memuriyetleri de tasdik edilmiştir. Kadrolar da teşkil edilmiştir. Bugünlerde bu komisyonlar için birer bina bulunacaktır. Komisyonlardan biri Beyoğlu, diğeri de İstanbul tarafında çalışacaktır. Bu komisyonlar, bütün vilâyetin bina mükelleflerinin vergi etrafındaki itirazlarını tedkik edeceklerdir.

Ancak bundan evvel on dört komisyonun başaramadığı bu işleri iki komisyonun ikmal biraz şüpheli görüyor. Çünkü itirazlardan bir kısmının mahallen tedkikatı yapılarak bir karara bağlanması lâzımdır. Halbuki yapılan itirazların sürüncemede kalması hem mükellefler, hem de vergiyi tahsil eden daire için zararlı oluyor. Bu itibarla komisyonların müstemir-ten çalışmaları ve yeni sene bütçesile üçüncü bir komisyonun da teşkilî muvafık görüldüğü.

Bir Yunan motörü karaya oturdu

Kaptan Kostinin idaresindeki Ayanikola isimli bir Yunan motörü, dün sabah balık yüklemek üzere Boğaza gitmekte iken Kavakta kayalara oturmuştur. Motörün kurtarılmasına çalışılmaktadır.

★ Mehmed isiminde biri, idaresindeki motistiklette Bakırköyde İstanbul caddesinden geçen Hayranış isiminde bir kızı çarpmış, bu sırada yapmış olduğu bir direksiyon kırması neticesi, kendisi de düğerek muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Polis iki yaralıyı da tedavi altına almıştır.

★ Şehrimizdeki sokakların tenviri için elde mevcut lâmbaların taksimi ile meşgul olan komisyon dün bu işle uğraşmıştır. Eldeki lâmbalardan yirmi dokuzu Beyoğlu, Nişantaşı, Büyükdere, Kadıköy, Etyemez, Kumkapı, Kızıtaşı, Atpazarına tevzi edilmiştir.

Bir çırpıda

Eski şöhetler

Bir zamanlar İstanbulda mide ve boğaz işle alakadar büyük şöhetler vardı: Turşu kralları, kebab kralları, işkembe çorbası kralları, baklava kralları, paça kralları...

Vakıa şimdi de kıyıda köşede, satıldığı yiyecek içecek şeyler halk arasında meşhur olan kimseler vardır. Fakat bunlar eskisine nazaran «karda benek» denilecek derecede azdır.

Öyle turşu kralları vardı ki ögüle zamanları dükkânları meraklılarla dolardı. Bunlar yemekten evvel turşu suyu içmenin iştihayı açtığını söylerlerdi.

Bardak bardak doldurulan turşu suları, içten gelen derin derin «oh» larla içilirdi. Bu sırada uzunlamasına dört şak edilmiş hiyar turşularına da yenilir ve dışarı çıkılırdı. Hele eskiden Galata köprüsünün başındaki baklava kralı... Meşhur Şamlı...

Bu baklava kralı Harbi umumî içinde Köprü başına gelmişti. Ondan evvel Tahtakalede idi. O zamanlar nefis baklava yemek isteyenler buraya koşarlardı.

Ya kebab kralları?... Çok uzak semtlerden kebab yemek için arabalarla Çarşıya gelen, meşhur kebabçıların:

— Buyurun beyim!...

Tarzdaki davetkâr sesleri arasında kebabçı dükkânına girip de karınlarını doyururlar vardı.

Sonra Çarşıya gelip de meşhur su mahallebisinden yememek olur mu? Tabii kebabçıdan sonra mutlaka meşhur Çukur mahallebiye uğranır ve mahallebiler yenirdi.

Sonra Beyazıtta gayet iyi çilâv yapan bir lokanta vardı. Ben kendi hesabıma kaç kere şair Ahmed Haşim merhumun Güzel sanatlar akademisindeki dersinden çıktuktan sonra Fındıklıdan kalkıp çilâv yemek için Beyazıtta geldiğini bilirim.

Simidi ile meşhur fırınlar, tandır kebabı, yahut başka bir yemeğe şöhet salmış lokantalar vardı.

Bütün bunlardan başka yaptığı nefis yemeklerle bütün bir semte şöhet kazandırmış sanatkârlar vardı.

Mesellâ Eyübin kebabçıları, Beykozun paçacıları, Sarıyerin börekçileri...

Şimdi Eyüpte kaç kebabçı, Beykozda kaç paça kralı, Sarıyerde kaç börek ustası kaldı?...

Hikmet Feridun Es

★ Bundan iki gün evvel; Gedikpaşa yokuşunda tabanca bir hadise olmuş ve Artin isiminde biri, Agop adında diğeri bir şahsın arkasından bir el silah atmıştı.

Bu vakanın muhakemesine aslye ceza mahkemesinde bakılmış ve Artin sorguya çekilmiştir. Artin; Agobu öldürmek istemediğini, tabancayı havaya attığını söylemiş, davacı bulunan Agop da Artin eğer isteseydi kendini vurabileceğini, binaenaleyh öldürme kasdı olmayacağını zannettiğini söylemiş. Müteakiben dinlenen Kumkapı beğçilerinden Bergüzar ile Hamid; Artin elinde tabancasile birlikte yakaladıklarını ve kendisinin sarhoş olduğunu söylediler.

Mahkeme; neticede hadisede katil kasdı görmediği cihetle Artinin yirmi iki lira ağır para cezasına mahkûmiyetine karar vermiş.

★ Beyoğlunda Bursa sokağında Yusufun dükkânile Rumelhisarında Şahinin firmında dün birer yangın başlangıcı olmuş, derhal yetişen itfaiye tarafından söndürülmüştür. Karagürmükte oturan Nezhil isiminde bir çocuk, dün Edirnekapi eczanesi önünde meçhul bir arabanın altında kalarak muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmış, polis tarafından Gureba hastanesine kaldırılmıştır. Zabıta, bu meçhul arabanın meçhul sürücüsünün hüviyetini tayine uğraşmaktadır.

BAY AMCA VE KÖSELE!

— Daha aşağı olmaz bay Amca, güzel hatırım için iki lira indirdim, hem bak yasak da var!..

... Biz ne yapalım, mal yükseldi, tüccar köseleye bindirdi!..

... Bereket versin ihtikarla mücadele.. Yoksa bu fiata da alamazdın!..

... Kabahat bizim değil, kösele tüccarlarımız!..

B. A. — Kabahat ne sizde, ne tüccarlarda, kabahat modadal!..

— ?... B. A. — Piyasadaki bütün köseleyi kadın iskarpinlerinin altına harcadı!..

Bursa mektupları

Bursada pınc ekimi hakkında mühim bir toplantı yapıldı

Valinin riyaset ettiği toplantıda ziraatçilerle sıtma mücadele doktorları anlaşamadılar; vali, vaziyeti Ankarada izah edecek

Bursa (Akşam) — Geçen mektubunda çeltik - pınc ekimi üzerinde, alâkalı daireler tarafından inceleme yapıldığını yazmıştım. Bursa ovası ile Yenişehir, Karacabey, Mudanya ve M. Kemalpaşa kasabalarının bazı yerlerinde seneden seneye inkişaf etmekte olan çeltik zeriyesi, son yıl zarfında haline çalışılan ehemmiyetli bir mesele haline almıştır. Ziraat ve Sıhhiye Vekâletleri müfettişlerinin tedkik ve raporlarından sonra çeltik ekimine izin vermek, yahut bu zeriyesi kâmilan yasak etmek şıklarından her ikisi üzerinde hayli münakaşalar olmuştur. Bir taraftan çeltik ekiminin Bursaya kazandırdığı refaha mukabil, diğer taraftan sıtma âfetinin, son günlerde pek sık tekrar edilen bir tabiriye yanğın haline gelmesi, bu mevzuu günün meselesi haline getirmiştir.

Sıhhi teftişlerin rapor ve rakamlarla verdiği netice, memlekette esasen mevcut olan sıtmanın, çeltik ekiminin artması yüzünden, pek ziyade dal budak sakdığı ve tahribatın gün geçtikçe fazlaştığı merkezindedir. Sıtma mücadelesi teşkilâtının, çeltik ekilen yerlerdeki köylerde yaptığı muayeneler, bu civardaki hastalık endeksinin yüzde 50, hattâ 60 ı geçtiğini göstermektedir. Gene bu raporlara göre, çocuklarda dalak derecesi, üzerinde dikkatle durulacak vaziyettedir. Sıtma yüzünden ölümler olmaktadır.

Buna mukabil, çeltik ekiminin memlekete getirdiği ziraî ve iktisadî refah, azımsanmayacak kadar mühimdir. Bursa vilâyetinde yirmi iki bin dönüm erazide çeltik ekilmekte ve bu zeriye bir milyon lira gibi kabarık bir varidat temin etmektedir. Çeltik ekicileri, bu paradan yedi yüz bin lirasının, işçiye verildiğini söylüyorlar. Gene bu zevatin ifadelerine göre, çeltik ekiminin verimini iki, hattâ üç milyon liraya çıkarmak kabildir; toprak, su, insan vaziyeti, bu inkişafı temine çok müsaittir. Bundan başka,

çeltik ekilen mntakalardaki köylü gittikçe refaha kavuşmaktadır. Çeltik zeriyesinden evvel vergilerini ödemekte sıkıntı çeken bu civar köylüleri, ekim başladıktan sonra hem vergilerini muntazaman ödemeğe muvaffak olmuşlar, hem de köylerinde iktisad ve imar sahasında gözle görünür bir kalkınmayı başarmışlardır.

Bir müddettenberi bu işin üzerinde ehemmiyetle duran vali, her iki iddiayı da esaslı bir şekilde gözden geçirmeğe imkân bulmak üzere burada bir toplantı yaptı. Bu toplantıda sıtma doktorlarıyla ziraat memurları ve çeltik ekenler hazır bulundular. Her iki taraf da iddia ve mütalâalarını uzun uzun anlattılar. Ekiellerden bir kısmı, bazı bölgelerde çeltik zeriyesinde sıtmaya tesadüf etmediklerini, vilâyetin birçok erazisinin esasen bataklık ve sıtma yuvası olduğunu, mücadeletin kâfi derecede yapılamadığını söylediler. Bir kısmı ise, çeltik ekimini fennî ve sıhhi şartlara göre yapamadıklarını, kendilerine yol gösterilmemesini, modern tedbirlerin alınmasını istediler. Başka bir kısım de, zeriye mntakalarının tahdidini teklif etti ve çeltik ekiminin katî bir karara ve sıkı bir kontrole tabi tutulmadıkça, sıhhi ve fennî tedbirlerin alınmayacağını, çünkü kararsızlık yüzünden bizzat çeltik zırramın emniyeti içinde bulunmadığını, her sene başında ekip ekmemek, müsaade alıp alamamak tereddüdüyle esaslı bir şey yapmağa muvaffak olmadıklarını bildirdi.

Bundan sonra söz alan doktorlar, sıtma ve çeltik bölgelerinde yaptıkları tedkik ve muayenelerin neticesini bildiren rapor ve rakamları okudular. Müzakere ve münakaşaların sonunda, her iki tarafın da ilk iddia ve mütalâalarında ısrar ettikleri görüldü. Neticede vali, yakında Ankaraya gideceğini ve vaziyeti olduğu gibi büyükler anlatacağını söyleyerek toplantıya nihayet verdi.

Bir boşanma davası tipi

On günlük bir evlilik hayatı - Boşanma sebebini tesbit edemeden hâkim huzuruna koşan çift - tatbikatın sakat tarafları

Karı koca geçimsizliği ve dolayısıyla boşanma fazlalığı meselesi yine günün mevzuu halindedir. Daimî surette mevcut olduğu halde ara sıra nükesen bir hastalık gibi ortaya atılan bu içtimaî derde çare bulmak için çok çalıştık. Muhtelif zamanlarda gazetelerimizde yapılan hesapsız anketler sayesinde âlimlerimizden başyarak cahillerimize kadar herkes bu hususta fikrini söylemiş, mütalâasını serdetmeyen kimse kalmamış gibidir. Buna rağmen boşanmalar devam ediyor.

Ben burada, bilhassa boşanma tatbikatının aldığı hazin şekle işaret edeceğim. İki ay evvel, on günlük bir evlilik hayatından boşanma sebeplerini bile henüz lâyıkile tayin edemeden hâkim huzuruna gelmiş betbaht bir çiftin muhakemelerinin ilk celse-sinde hazır bulundum:

İki tarafı işker avukat temsil ediyordu. Davacıların, seyreiciler arasında, avukatların arkalarında durdukları sonradan anlaşıldı. Üç genç kadın ve 12 yaşından fazla görünmeyen bir kız çocuğu kız tarafı avukatlarının iki genç adam da erkek tarafı avukatlarının arkasında yer almışlardı.

Muhakeme başladı. Hâkim evrakı tedkik ettikten sonra erkek tarafına niçin boşanmak istediklerini sordu:

Avukat — Efendim, karşı tarafın iddialarına henüz vakıf değiliz. O iddiaları tedkik etmeden sebeplerimizi ileri süremeyeceğiz. Bunu tedkike zaman bırakmamız için muhakemenin

başka bir güne talikini rica ederim. Hâkim — Onlar sizin arzuhalde kaydettiğiniz sebeplerin aslı olmadığını söylüyorlar. İddianız neyse bildirin.

Belli ki avukat henüz hazırlanmamış. Arkasında, dinleyiciler arasında bulunan müekkil kulağına işler bir şeyler söylüyor, kısa bir fiskostan sonra:

Avukat — Efendim bize fena muamele ediyor. Seninle yaşamağa tahammül edemem, diyor. Sen kendini ilme vermişsin, kitaplardan başka gözün bir şey görmüyor. Gece kitap, gündüz kitap. Sen bana lâyık değilsin! diyor.

Hâkim — Fena muamele dediğiniz nedir?

Yine dinleyiciler arasında bulunan müekkil danıştıktan sonra:

Avukat — Bağırıyor, çağırıyor, evi altüst ediyor. Küfür savuruyor...

Bu sözler söylenirken, kendi avukatlarının arkasında yer aldıklarını söylediğim üç kadınla 12 yaşından fazla görünmeyen kız çocuğu grupundan itirazlar yükseliyor. «Vallahî doğru değil» sesleri, heyecan, telâş... salonu dolduran öteki dinleyiciler bu grupun hareketle alâkadar.

Hâkim — (Kadın avukatlarına hitaben) ne dersiniz?

Avukat — Doğru değildir efendim. Müekkilimiz geçimsiz bir kız değildir. Terbiyelidir. Gün görmüştür. Geçimsizlik çıkaran erkek tarafıdır. Müekkilimizin kitaplar okumasından şikâyetçi olan odur. Biz de boşanmak

BUGÜN: Matinelerden itibaren İPEK sinemasında

Harikulâde canlı - Hareketli - Muazzam ve müthiş sahneler içerisinde insanî bir mevzu

H Ü C U M

TURKÇE SÖZLÜ

Bugüne kadar görülen heyecan ve dehşetli sergüzeşler filimleri gölgede bırakan BİR ŞAHESER

Baş rollerde:

John Wayn - Glaire Trevor - Tim Holt - Georges Bankroft

DİKKAT: Bu film İPEK FİLM stüdyosunda Türkçeleştirilmiştir.

ALBERT PREJEAN

Harp Cephesine gitmeden ikmal ettiği

Montmartre Geceleri

En son ve en güzel Filminde

Parisin şarkısını...

Parisin Aşklarını...

Parisin gecelerini...

Parisin kadınlarını...

Teganni edecek ve gösterecektir. Fransız şarkısının ve Fransız sinemasının Şaheseri kalacak film. Bu Çarşamba Akşamı

SUMER sinemasında

3 AHBAP ÇAVUŞLAR sizi kahkaha ile güldürdüler... Fakat: ...

3 PALAVRACI POLİS HAFİYESİ ve Dev Maymunu

TURKÇE SÖZLÜ

sizi; korkudan, heyecandan ve bilhassa fazla gülemekten bayılacaklardır. Senenin en büyük Türkçe sözlü filmi olup bu Perşembe Akşamı

SARAY Sinemasında

MELEK sinemasında

KÜÇÜK PRENSES

Zevkine - Neş'esine ve güzelliklerine doyamayacağımız bir ŞAHESER

Baş rollerde:

RICHARD GREENE - ANITA LOUISE - SHIRLEY TEMPLE

Sinemamızın en yüksek harikalarından ve bugüne kadar yarattığı en nefis şaheserlerinden

Fransız filmciliğinin hakiki zaferi .. Aşkın ilham ettiği en büyük film...

EDWIGE FEULLERES;

Birinci sınıf Dramatik Yıldızlar sınıfına ithal edilen film

YIKILAN MABUDE

Diğer Sahne Arkadaşları:

Georges Rigaud - Mady Berry - Georges Lannes

Pek yakında L A L E sinemasında

★ Dahiliye Vekâleti, Belediye teşkilâtı kanunu lâyihasında esaslı tadilat yapmağa karar verdiğinden İstanbul Belediyesinin de mütalâası sorulmuştu. Belediye reis muavinlerinden B. Rifat Yenil ile Belediye yazı işleri müdürü B. Rifat, Dahiliye Vekâletinin sualleri dahilinde İstanbul Belediyesi'nin ihtiyaçlarını tesbit etmektedir. Bu hususta hazırlanacak bir mütalâaname B. Rifat tarafından bizzat Ankaraya götürülerek Dahiliye Vekâletine

inçin aynı sebepleri ileri sürüyoruz.

Avukat — Bu sözleri söylerken arkasındaki kadınlar çantalarından bir takım vesikalar çıkarıyorlar. 12 yaşındaki kız çocuğuna veriyorlar. Çocuk oldukça cerbezeli bir hareketle bu vesikaları avukatlara yetiştiriyor. Konuşulanlarla çok yakından alâkadar oluyor. Kâh gültüyor, kâh sinirleniyor bu zavallı çocuk.

Avukatlar yarımamalak bir faaliyetle celseyi devam ettirdiler ve nihayet kanunî bir sebep bularak muhakemeyi başka güne talike muvaffak oldular.

Fakat bu genç çifti on günlük bir evlilik hayatından sonra evlerinden uğratıp mahkeme kapılarına düşüren sebep nedir? Bu sonradan mı tesbit edilecek? Hangisi ötekinin fazla kitap

Fatih Halkevinden: Evimiz Spor şubesi kiş yürüyüş programının tabikine 24/12/939 pazar gününden itibaren başlayacak ve her on beş günde bir bu kiş yürüyüşüne devam edilecektir.

Yürüyüşe iştirak etmek isteyenler 24/12/939 pazar günü saat 7 de Evimizde toplanacaklardır. Bu beraber kiş yürüyüşüne iştirak edecek arkadaşların her akşam saat 18 den 20 ye kadar Evimiz Spor komitesine müracaatları rica olunur.

okumasından şikâyetçi? Ve bu iş bir aleyhi yıkacak kadar vahim midir?

Sonra avukatlarla müekkillerinin hâkim huzurundaki vaziyetleri niçin böyledir? Ortada vahim bir sebep yoksa, var olduğu takdirde bunu ortaya atıp haksızlığa uğrayan, iztirab çeken müekkillerini müdafaa için hazırlanmamışlarsa nasıl bu ev yıkma işini üzerlerine ahıyorlar?

Ve daha sonra, boşanmak üzere mahkemeye gelen kadın o küçük kız çocuğunu niçin mahkemeye getiriyor? Bu vaka onun taze ruhunda nasıl bir hercü mercü yaratacaktır?

İçtimaî bir derd olan bu boşanma fazlalığı üzerinde nazari fikir ve mütalâalarla meşgul olur, kabahatin kimde olduğunu ararken dikkat nararımızı biraz da işin tatbikatına çevirmeliyiz. Ş. R.

Kızılay balosu

Her sene mutad olduğu veçhile Kızılay cemiyeti adına Beyoğlu kazası Kızılay şubesi tarafından tertip edilmekte olan balonun bu sene de 23/12/939 cumartesi günü akşamı Tokatlıyan salonlarında verileceği haber alınmıştır.

Öğrendiğimize göre güzide zevattan müteşkil bir balo komitesi teşkil edilmiş ve bu balonun geçen senelerden daha muhteşem ve eğlenceli olması için bütün tedbirler alınmıştır.

Sayın Başvekil Dr. Refik Saydam'ın yüksek himayeleri altında yapılacak baloya hamiyetli halkımızın candan bir alâka ve ragbet göstereceğinden ve çok güzel bir gece geçireceğinden eminiz.

Biletler Beyoğlu Kızılay cemiyetinden tedarik edilebilir.

AKŞAM Abone ücretleri

	Türkiye	Enebi
SENELİK	1400 kuruş	3700 kuruş
6 AYLIK	750	1450
3 AYLIK	400	800
1 AYLIK	150	—

Posta İttihadına dahil olmayan enebi memleketer: Senelik 3600, a'tı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdil için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Zilkade 7 — Kasım 41
S. İmsak Güneş Öğle İkindi Akşam Yatsı
E. 12,52 2,37 7,29 9,48 12,00 1,39
Va. 5,34 7,19 12,11 14,30 16,42 18,21

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

ŞEHİR TİYATROSU
İstiklâl cad. Komedî kısmı
Gece saat 20,30 da

İKİZLER

SÖZÜN GELİŞİ

Korsanlık namusu

Atlas Okyanusunda korsanlık yapan Alman Graf Von Spe cep kruvazörü İngiliz gemilerinin elinden kurtulmak için sığındığı Montevideo limanından çıkmak mecburiyetindedir. Yalnız hukuka düvel kaideleri değil, korsanlık namusu da bunu icab ettirir.

Denizcilikte, bir korsan gemisi için en büyük zillet düşmanlarının savitinden başka devlete aid bir limana sığınmak suretile kurtulmak, dışarı çıkmaktansa orada demir atıp düşmanlar dağılmaya kadar beklemek tarafını tercih etmektir. Denizlerde korkusuzca dolaşan korsanın şerefi ancak, düşmanları aslanlar gibi karşısına dikilmiş olsalar bile onları yaprak açık denize çıkarmak, yahut dövüşe dövüşe merdece ölümü kabul etmek suretile muhafaza edilir.

Hakikaten, tarihte nam bırakmış korsan gemilerinden hiç biri düşmanlar tarafından tıkkıldığı delikte kalmayı tercih etmemiştir. Bunun en parlak misalinin kahramanlık menkubeleri asırlarca dillerde dolaşan bşim şanlı Turgud Reis vermiştir. Hadise tarihte şöyle yazılır:

Akdeniz donanmaları için senelerce müthiş bir tehlike sayılmış olan Turgud Reis Tunus civarındaki Cerbe adasını faaliyetine merkez yapmıştı. Bir gün müttelik Avrupa devletlerinin büyük donanması onu, gemilerini kalafat edenken ansızın bastılar. Hattâ Turgud reis'in teslim olduğu haberini Avrupa yaydılar. Fakat Turgud Reis adadaki ırmak üzerinden bir kanal açarak gemilerini oradan yürüttü ve kendisini muhasaraya almış düşmanlarını arkadan çevirerek mağlup etti. Namusunu kurtardı.

Şimdi bütün dünya Alman Graf Von Spe kruvazörünün korsanlık namusunu nasıl koruyacağını cidden merak etmektedir. Şeket Rado

DÜNYADA NELER OLDU? NELER OLUYOR

Amerikaya altın ithalâtı azaldı

Amerika müttelik hükümetleri hazinesi tarafından nşredilen bir tebliğde şimdiye kadar satın aldığı altınların geçen teğrinlevvelin sonunda 17 milyar altın dolara baliğ olduğunu bildirmiştir. Bu suretle Amerikan devleti bütün dünya altınlarının üçte ikisini toplamış olduğu halde teğrinlevveline gene satın almağa devam etmiştir. Avrupa harbinin başladığı 1 Eylül'den teğrinlevveline sonuna kadar Amerikan hazinesinin satın aldığı altınların miktarı 702 altın dolar tutuyor. Şöyle ki Eylülde 320 ve teğrin-

levvelde 34, teğrinlevvelde 248 altın dolarlık altın satın almıştır.

Şu kadar var ki bu müddet zarfında Amerikaya altın ithalâtı azalmıştır. Meselâ teğrinlevvelde ancak 70 milyon dolarlık altın ithal edilmiştir. Amerika hazinesi haricden gelen altınlardan ziyade İngiltere ve Fransanın hesabına Amerikada mevdu bulunan altınları satın almıştır. Bu iki devlet Amerikada harp malzemesi almak için altın ile tediyat yapıyorlar.

Almanya'da sinema seyircileri

Muhtelif memleketlerde sinemaya bilet alarak giren temaşagerlerin sayısı tesbit edilmektedir. Alman film akademisinin müdüriyeti tarafından cemolunan istatistik malûmata göre geçen sene bütün Almanya'da sinemaya giren temaşagerlerin sayısı 500 milyonu bulmuştur.

Tiyatroya giren temaşagerlerin de bir senelik sayısı 85 milyonu bulmuştur. Dört sene içinde en muvaffakiyetli bir filmi gösterenlerin sayısı 12 milyonu bulduğu halde en meşhur bir dramın bu müddet zarfındaki seyircileri bir milyonu geçmemiştir.

Basın Birliğinin çay ziyafeti

Türk Basın Birliği İstanbul muntakası reisliği tarafından İstanbul Basın Kurumunun iltihakını kutlamak ve azasını birbirine tanıtmak üzere dün akşam Parkotelde bir çay ziyafeti tertib etmiştir. Birliğin bütün azaları ile şehrimizdeki yabancı gazetecilerin hazır buldukları bu toplantıyı Vali ve Belediye Reisi B. Lütfi Kırdar da şereflendirmiş ve toplantı çok samimi bir hava içinde saat 20 ye kadar devam etmiştir. Yukarıdaki resim İstanbul gazetecilerini bir arada göstermektedir.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Alman cep kruvazörünün sığındığı Uruguay ve Montevideo

Alman cep kruvazörü Graf Von Spe İngiliz harp gemileriyle şiddetli bir muharebeye tutuştuktan sonra cenubi Amerika devletlerinden Uruguayın Montevideo limanına sığınmak mecburiyetinde kaldı. Montevideo önünde büyük bir deniz muharebesi bekleniyor. Uruguay günün mevzuudur.

Bu memleket cenubi Amerikadaki hükümetlerin en küçüküdür. Umumi mesahası 170.000 kilometre murabbai, nüfusu 2 milyon kadardır. Fakat arazisi çok münbit, iklimi mütevil, coğrafi vaziyeti pek müsaid olduğundan inkişafa kabiliyeti bir memlekettedir. Uruguay toprakları dört köşe bir manzara gösterir. Bir yüzü Atlas Okyanusu üzerindedir. Şimalde ve şarkta Brezilya, şarkta Arjantin ile komşudur. Kumluk sahillerinden ve bir iki kayalık tepeden başka işe yaramayan yeri yoktur. 500 den fazla olan nehir ve dereleri memleketi baştan başa sulamaktadır. Cenup ve şark taraflarında zengin ormanlar ve çayırliklarla kaplıdır.

İhracatının yüzde 95 ini hayvan ve hayvan mahsulleri teşkil eder. Dünyanın en büyük et konserve fabrikaları buradadır. Altın, gümüş, bakır, demir madenleri de ihraç edilir. 2.700 kilometre uzunluğunda demir yolu vardır. Bütün hatlar idare merkezi olan Montevideo'da toplanır. Ahalisinin ekserisi cenubi Avrupalardan ge-

len muhacirlerdir. Çoğu İspanyol ve İtalyandır. Şimdi muhaceret azalmıştır. Uruguay 1825 de istiklâlini evvelâ İspanyollara, sonra Brezilyada yerleşmiş olan Portekizlilere karşı müdafaa etti. 1943 de Arjantinin hücumuna karşı koydu. 1865 ile 1870 arasında Brezilya ve Arjantin ile ittifak ederek Paragvaya karşı harp etti. Uzun süren dahilî karışıklardan sonra son zamanlarda sükün buldu. Mesaisini ümrana hasretti.

Uruguay merkezîyet esasî üzerine kurulmuş bir cumhuriyettir. Hükümetin resmî bir dini olmamakla beraber ahalinin ekserisi katoliktir. Montevideo — Alman cep kruvazörünün sığındığı bu liman Uruguayın idare merkezidir. La Plata halleinin şimal kısmında kurulmuş güzel bir şehirdir. Hükümet binaları, büyük çarşısı, geniş parkları ve pek usaklardan görülen katedralı bu şehrin başlıca özelliklerini teşkil eder. Montevideo yaz kış aynı iklimte kalan, müsaid iklimi, mavî seması ve serin rüzgârlarla Brezilya ve Arjantin zenginlerinin daima tercih ettikleri bir dinlenme ve eğlence yeri olmuştur.

Şehirde İtalyan, İspanyol ve İngiliz kolonilerinin ayrı ayrı mahalleleri vardır. Pek geniş ve ılgık limanında büyük bir faaliyet görülür. Şehir 1726 da kurulmuştur. Nüfusu 700 bin kadardır.

Sıhhi surette pilâv, dolma nasıl pişirilebilir?

En hafif tatlılarımız hangileridir? Kompostolarımızın kusuru nedir?

Meşhur bir doktor bizde mide ve barsak hastalıklarının neden fazla olduğunu anlatıyor

Karşadan çok iştiha verici görünen bu börekler, tatlılar ve yemekler, doktor gözüle mide için çok muzırdır

Zaman zaman tarihte büyük hastalıkların insanlara musallat olduğunu görüyoruz. Meselâ Taun devresi, kolera devresi vesaire gibi... Çok şükür bu hastalıklar artık yer yüzünde kalmamış gibidir.

Bu asrın hastalığı, birçok doktorlara nazaran «mide ve barsak» tir.

Yirminci asrın medenî insanları en ziyade bunlardan şikâyet ediyorlar. Mide ve barsak hastalıkları da birçok memleketlerde pek bol bir haldedir. Meselâ Amerikada... Yeni dünyanın her tarafında bol bol mide ve barsak hastalıklarına karşı reklâmlar göze çarpar. Bunları gören bir ecnebi: «Acaba burada insanların midesinden ve barsaklarından başka şikâyeti yok mu?» diye düşünebilir. Haydi Amerikalıların mide ve barsaklarından şikâyet etmelerinin sebebi vardır. Çünkü onlar çorbadan kompostoya kadar her şeyin konservesini yerler. Sonra çoğu bilhassa öğle yemeklerini ayakta ve sanki arkalarından atlı kovalıyormuş gibi sönerece süratle yerler.

Fakat bizde mide ve barsak hastalıkları niçin bu derece fazladır. Ve bunların önüne nasıl geçilebilir? ...

Bu hususta söz söylemeğe çok salâhiyeti olan meşhur bir doktorumuz şunları anlattı:

— Mide ve barsak hastalıkları Avrupa'ya nazaran bizde çok daha fazladır. Kimi yatakta, kimi ayakta, kimi muvakkat, kimi müzmin bir halde bu hastalıkları geçirenlerin çoğu karşısında insan düşünüyor: Acaba bunun sebebi iklimde midir? Yoksa bu irka mahsus bir şey mi? İraî mi?... Hayır bunlardan hiçbiri sebep değildir.

Dört mühim nokta

Bütün bunlar aldığımız gıda ile son derece alakadardır. Mide ve barsak hastalıklarından kurtulmak için evvelâ alınacak gıdanın miktarını göz önünde bulundurmalıyız. Bir insanın yiyeceği yemek, alacağı gıda miktarı dört şeye göre değişir: 1 — Yaşı. 2 — Cinsî. (Erkek veya kadın olması). 3 — Sıkleti, 4 — Mesal tarzı...

Burada doktorun sözünü keserek ona sorduk:

— Demek insan erkek veya kadın, olduğuna göre az veya çok yemek yemelidir...

— Tabii... Kadın uzviyetinin çalışma derecesi erkeğe nazaran daha azdır. Eski zamanda sofralarda annelerimizin, büyük annelerimizin erkeklerine:

«Sen erkeksin... Yese...» demelerinin sebebi vardır.

Sıhhi surette gıda almak için şu suretle hareket edilir. Doktor bir adamın yaşına, cinsine, çalışma tarzına göre o insanın sıkletinin her kilosuna başına şu kadar kalori almak icap ettiğini söyler. Bu kilo başına yapılacak kalori miktarı herkese göre değişir. Bunun bir cedveli, doktorların

nazarında bir hesabı vardır.

Demek alınacak gıdanın miktarı böylece değişir. Sonra alınan bütün gıdaların terkiibinde bir ahenk olması zaruridir. Meselâ insan şu kadar miktar et, şu kadar yağ, şu kadar nişasta diye alacağı gıdanın miktarını tayin edebilmelidir.

Demek vücut için lazım olan sıhhi gıdanın miktarından sonra bunu alırken aralarında vücuda getirilmesi lazım gelen ahengi göz önünde tutmamız lazımdır. Sonra gıdanın cinsî gelir.

Siz ne kadar sıhhi tagaddi etmeğe çalışsanız çalışınız eğer aldığınız gıda malzemesi mağşuşa hiç fayda etmez. Meselâ yemeklerde halis yağ kullanılmıyor. Yağlara karıştırılan «iç yağı» son derece muzır bir şeydir. Hazmı fevkalâde müşküldür. Kara ciğeri, hazm yollarını pek ziyade yorar. Gıda tarzınızda ne kadar dikkat ederseniz ediniz işin içine iç yağı girdi mi bittir.

Bir yağın iyiliği erime derecesile anlaşılır. İyi ve halis yağ çabuk erir. Halbuki fena ve iç yağı çok geç erir. Yağlar ve diğer gıda malzemesi son derecede büyük bir murakabeye tabi tutulmalıdır.

Yemek pişirme tarzı

Sonra mide ve barsak hastalıklarında fevkalâde mühim bir rol oynayan yemek pişirme tarzımızı kökünden değiştirmek elzemdir. Son derecede sakim bir yemek pişirme usulümüz var.

Sıhhi yemek üç türlü pişirilir: Iskara, suda haşlama, fırın...

Suda pişirmeden doğrudan doğruya yağda kızartılan bazı yemeklerimiz birer «yağ süngeri» haline giriyor. Bunların hazmı mide için hakiki bir mucize demektir. Bütün medenî dünyaya yemeğini yukarıda söylediğimiz tarzda ve sıhhi bir surette pişirir. Hatta İngilizler bu hususta daha ileri gitmişlerdir. Meselâ bir lokantada İngiliz usulü makarna istediğiniz zaman size suda haşlanmış makarna getirir. Önüne tereyağını da koyar. Siz kendi elinizle yağı makarnanın üzerine kor, öyle yersiniz.

Bu tarzda yemekleri biz lezzetsiz bulunurmuşuz... Onun lezzetini artıracak birçok şeyler yapabiliriz. Meselâ haşlanmış yemeğin yanına bazı şeyler ilâve ederiz, domates suyu koyabiliriz. Memleketimiz zengin bir sebze ve meyva memleketidir. Eğer istersek kendimize son derece sıhhi ve gayet ucuz yemekler hazırlayabiliriz. Düşünelim ki sebze istihlâkından sonra vücutta katıyen zehir bırakmayan bir gıdadır.

— Zeytin yağlarımız sıhhat be-

kimından nasıldır?

— Zeytin yağı yemeklerde sağ yağlılar gibidir. Zeytinyağı son derece nefis bir gıdadır. Fakat katıyen yakılmamak şartile... Zeytinyağında hiç yakmadan, haşlanmış sebzeler üzerine bol bol koyarak yemek ideal bir şeydir. Çiy zeytinyağı ötekilerin aksine kara ciğeri en iyi çalıştırır, safra ifrazatını çoğaltan bir şeydir.

Domalarımız, hamur işlerimiz

— Dolmalarımıza ne dersiniz? — Dolmalarda da pirinci kavuruyoruz. Tabii çok ağır bir yemek oluyor. Pirinci yalnız haşlamak ve içine baharat filân koymamak şartile dolma gayet sıhhi bir yemek olabilir.

— Hamur işlerimiz?... — İşte kendi tarzımızın üzerinde en ziyade durulacak şeylerden biri de budur. Bizim yemek yeme usulümüzde hamur işleri ön plânda gelir. Çok hamur işi ve çok tatlı yiyoruz. Bir kere yemekte çok şekerli şeyler alıyoruz. Yemek haricinde de yine glence kabilinden bir takım tatlılara çok ehemmiyet veriyoruz.

— Pilâv? — Pilâv yağı yakılmaz, soğan atılmaz ve kavrulmazsa iyi bir gıdadır. Pirinç haddi zatında iyi bir şeydir. Lâkin onu suda kaynatmak üzerine biraz tereyağı dökmek şartile... Yoksa kaşıktan yağ damlamak şartile pilâv korkunç bir şeydir.

— Tatlılarımız? — En güzel tatlılarımız şunlardır: Suda kaynamış kabak tatlısı, mahallesi, sütlâç... Kompostolarımız maalesef reçel gibi yapıyoruz. Hiçbir tarafta böyle kompostoya raslanmaz. En güzel tatlıyı bu suretle berhad ediyoruz. Hani bizde bir hoşaf tabiri vardır ya... Kompostoyu işte böyle yapmalıyız...

Sonra ifrazat noktaî nazarında miktarı az olmak şartile sık sık yemek yemek daha sıhhidir. Mide ve barsak hastalıklarının önüne geçmek millî bir iş olmalıdır. Çünkü bu iki hastalık insanı belki hemen, her zaman öldürmez. Fakat hazm cihazının mütemedi bozukluğu neşeyi kacıtır, enerjisi azaltır. İş randumanını eksiltir. Hayattan zevk vermez. Böyle kimselerin iyileştirilmesi aynı zamanda onların mensup oldukları cemiyetin menfaatinedir.

H. F.

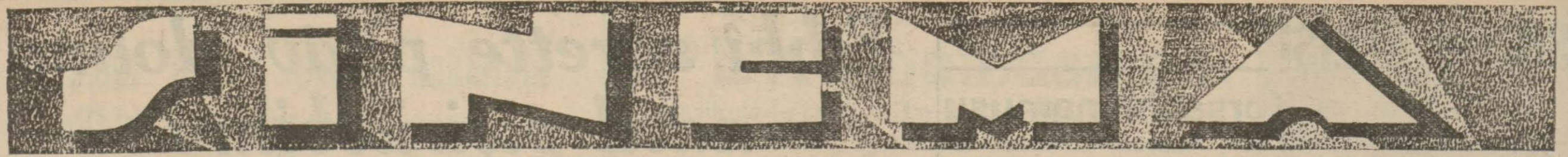
Lisan Müttehassısı Prof. ANGEL Fransızca

Dersanesi 33 senelik bir müessesedir. Dersler müferiden veya müstereken verilir. Ücretler uygundur. Bahçekapı, Tramsvay yolunda Selâmet Han.

KANSIZLIK

benzetilirdi için yağna deva kanî ilhya eden Karamanahip tıbbîa tarafından tertip edilmiştir. SIROP DESCHIENS, PARIS

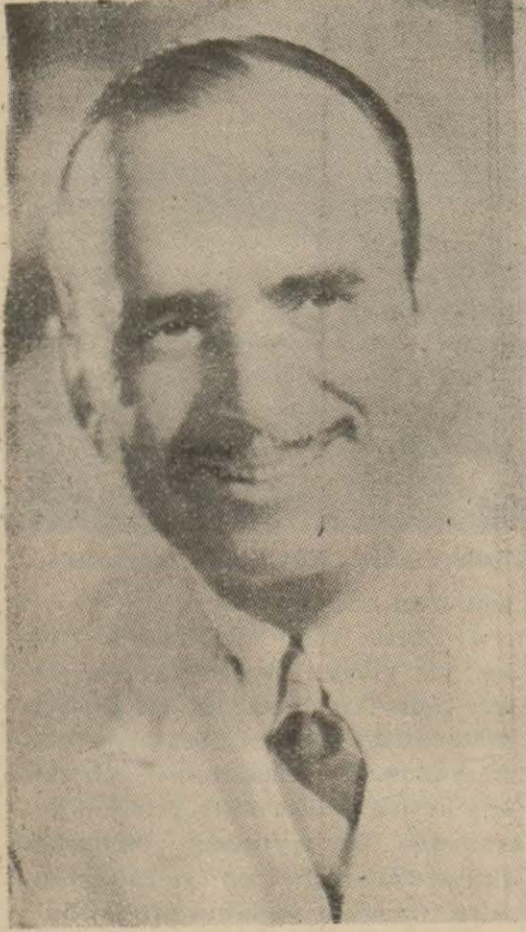
Nörasteni, zafiyet ve Chlorose

En çok film çeviren artist

Douglas Fairbanksın maceralarla dolu hayatı

Harbiye talebesi, maden mühendisi namzedi, dok amelesi, hamal, duvarcı, borsacı, endüstrici ve nihayet aktör oluyor!

Douglas'ın bir iki sene evvel çekilen bir resmi

Birkaç gün evvel gelen telgraflar meşhur sinema artisti Douglas Fairbanksın Hollivut civarında Santa Monica'daki evinde bir kalb sektesi neticesinde öldüğünü haber vermiştir. Bu haber dünyanın her tarafında sanat âleminde, bilhassa sinema ve film muhitinde büyük bir tesessür uyandırmıştır.

Douglas, film âleminin belli başlı şahsiyetlerinden biri idi. 23 Mayıs 1883 tarihinde Colorado hükümeti dahilinde Denver şehrinde doğmuştu. Doğduğu zaman ağzında bir dişi vardı. Ebe bunu uğur addetmiş, «çocuğunuz büyük adam olacaktır» demiştir. Douglasın ailesi İngilterenin en meşhur krallarından üçüncü Richard'ın da ağzında bir dişi olarak doğduğunu bildikleri için ebenin kehanetine inanmışlardır. Fakat uzun seneler Douglas büyük adam olmak istidadı göstermemiş, bilakis ailesi için sıkıntı vesilesi olmuştur.

Douglas küçükken sahneye çok meraklı idi. İmkân buldukça tiyat-

rolara giderdi. Mektep temsillerinde de daima kendisine rol verildi. Annesine, babasına «ben aktör olacağım» derdi. Fakat orta mektebi bitirdikten sonra aktör olacak yerde Jarvis harbiye mektebine girmişti. Bir sene bu mektepte kaldı. Askerlik hoşuna gitmediğinden ikinci sene buradan ayrıldı, maden mühendisi mektebine girdi. Derslerine çok çalışıyordu, herkes iyi bir maden mühendisi olacağını tahmin ediyordu. Halbuki burada da ancak bir sene kaldı. Tiyatro kendisine cezbediyordu, sahneye çıkmak istiyordu...

Aile dostlarından aktör Warde delikanlıyı teşvik etti, Hamletin bir temsilinde Douglas'a rol verdirdi. Fakat genç Douglas bu temsilde muvaffak olamadı. Bunun üzerine edebiyat bilgisini ilerletmek üzere Harvard üniversitesine girdi. Fakat burada da çok kalamadı. Bir sene sonra tekrar sahneye çıktı, bir defa daha talihini denemek istedi. Yine muvaffak olamadı. Bunun üzerine: «Seyahat gençleri adam edermiş. Ben

Douglas ve Lady Ashley'in Pariste 8 inci belediye dairesinde izdivaçları: Yeni evliler defteri imza ediyorlar

öğrendi. Sonra bir köprünün tamirinde çalıştı. Günde 3 frank alıyor, Lamartine sokağında bir evin küçük, karanlık bir odasında yatıyordu. Odada gündüzleri bile mum yakmak

yor, oradaki memurlarla birlikte, verilen talimat muclbince, esham alıp satıyordu.

Eski hamal ve dülger yamağı şimdi sık bir adam olmuştu. Borsa işlerine çok iyi akıl erdirdiyordu. Amirleri kendisini çok iyi takdir ediyordu. Kazancı da yolunda idi.

Fakat Douglas burada da çok zaman kalmadı; bu defa endüstri işlerine girdi. Bir fabrikada çalıştı, epeyce muvaffak oldu. Douglas bu muvaffakiyete rağmen bir müddet sonra endüstri sahasından ayrıldı. Onun gözü sanatta, tiyatrodadır. Diğer işleri hep muvakkat telâkki ediyordu. Bir gün Lewis Weller adında bir piyes muharririyle tanıştı. Muharririn yazdığı yeni bir pyeste baş rolü yapacak olan artist, aynı zamanda bir çok kimselerle çarpışacak, atlayacak, sıçrayacak, akrobatik yapacaktı. Douglasa bu rolü yapmağı teklif etti. Tecrübe muvaffakiyetli netice verdi. Douglas sahneye çıktı ve bu defa muvaffak oldu (1912) de.

Douglas nihayet arzusuna, sanat hayatına kavuşmuştu. Az zaman zarfında şöhreti her tarafa yayıldı, bir çok piyeste oynadı. O zamanlar film çevirmeği düşünmüyordu, sinemayı hakir bir şey addediyordu. Fakat Griffithin «Bir milletin doğuşu» filmi görünce fikri değişti. Bu sahne vazının ısrarı üzerine film çevirmeye başladı. İlk filmi «Mahecup» isminindedir. Bunda muvaffak olunca beş senelik bir kontrat yaptı ve 5 sene içinde 30 film çevirdi.

919 da Şarlo, Mary Pickford ve Griffith ile birlikte Artistler ittifakı şirketi teşekkül etti. Artık kendini tamamen sinemaya verdi.

Douglas 907 de Beth Sully ile evlenmişti. Oğlu genç Douglas bu karısından ayrıldı. 919 da Beth'den ayrıldı ve ertesi sene Mary Pickford ile evlendi. Bu izdivaç 15 sene sürdü. Her kes bunlara model karı koca nazarile bakıyordu. Hollivut civarında Pickfair adını verdikleri mükellef bir köşk yaptırılmışlardı, burada mesut bir hayat yaşıyorlardı. Ara sıra Douglas eski duvarcılığını hatırlayarak köşkün bahçesinde küçük binalar yapardı. Karısı tuğla taşıyarak kendisine yardım ederdi.

Bu 15 sene zarfında en meşhur filmlerini çevirdi. Bunların arasında «Neronun işaretini», «Kara korsan», «Bağdad hırsız», «Üç silâhşorlar» vardır. Douglas karısıyla birlikte fi-

Lady Ashley

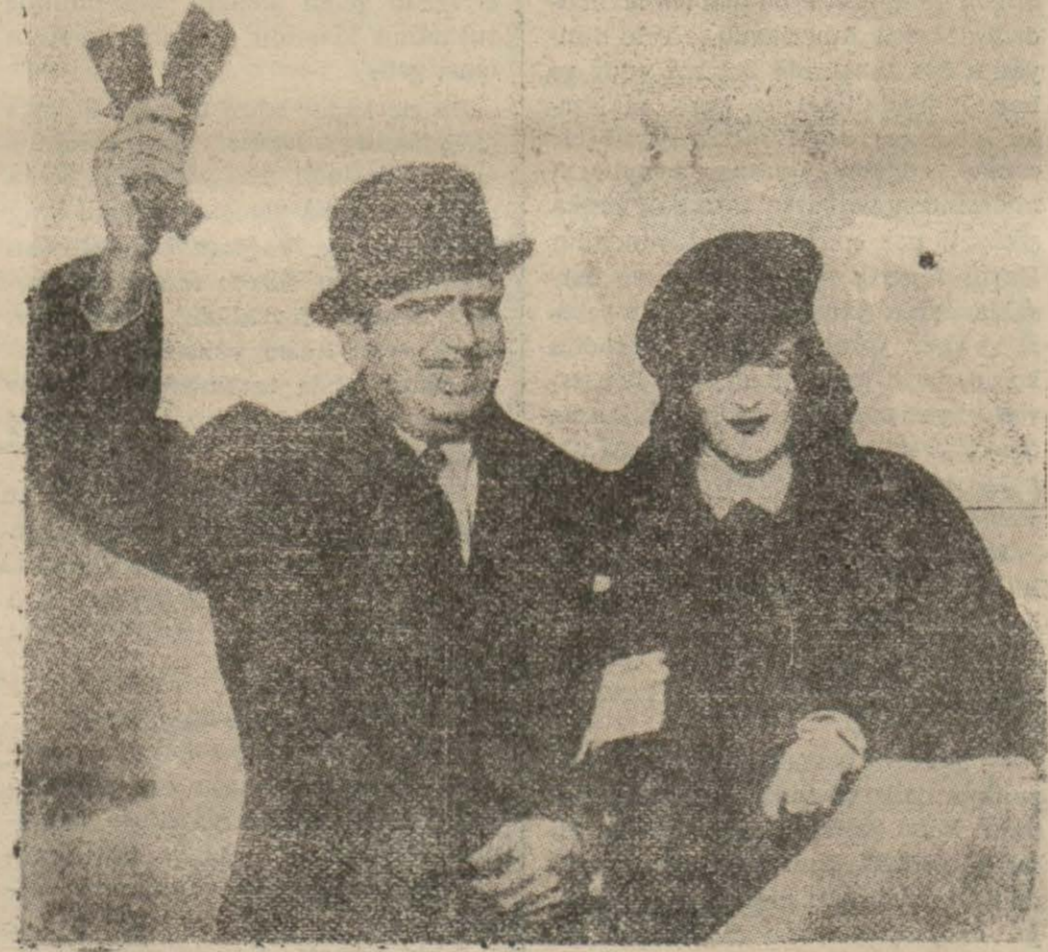
lim çevirmemişti. Nihayet tecrübe kablinden «Hırçın kız» filmi birlikte çevirdiler. Birlikte çalışmak manasız münakaşalara sebep oldu. Douglas, Pickfair'den ayrılarak seyahate çıktı. Aylarca dünyayı gezdi. Diplomatlarla görüştü, İngilterede Lordlara misafir oldu. Sonra Hollivuta döndü ve 80 dakikada Devriâlem filmi çevirdi.

Bu filmi çevirince tekrar seyahate çıktı. Eskiden Mary seyahat istiyor, Douglas razı olmuyordu. Şimdi Douglas geziyor, Mary Hollivuttan ayrılmak istemiyordu.

Bu defa Japonyayı, Çini, Hindistanı gezdi, kaplan avladı. Döndüğü zaman «Asri Robinson» filmi çevirdi. Bu film bitince yine seyahate çıktı. İngilterede «Don Juanın hususî hayatı» filmi çevirdi. Bu sırada Londrada yüksek sosyete mensup Lady Ashley'e rasladı; genç kadını çok beğendi. Kadın evli idi. Fakat kocasından ayrıldı. Douglas da Mary'den ayrıldı, Pariste sekizinci daire belediyesinde Lady Ashley ile evlendi (935). Mary Pickford da çok geçmeden genç artistlerden Carles Rogers ile evlendi.

Douglas bu izdivacından sonra İskoçyada bir şato satın aldı. Bir müddet İngilterede yaşadı ve (Marko Polo) filmi çevirdi. Bundan sonra aktörlüğü bırakarak sahne vaziliğine başladı. Yeni bir film hazırlarken 56 yaşında Hollivut civarında öldü.

Douglas en çok film çevirmiş sinema artistlerindendir. Onun canbazlığı andıran filmlerine bilhassa Amerikalılar bayılırlar.

Douglas'ın genç karısı Lady Ashley ile birlikte çekilen son resmi

de dünyayı görüp adam olacağım» diyerek kendisi gibi henüz 20 yaşında diğer iki arkadaşıyla birlikte Avrupa hareket etti.

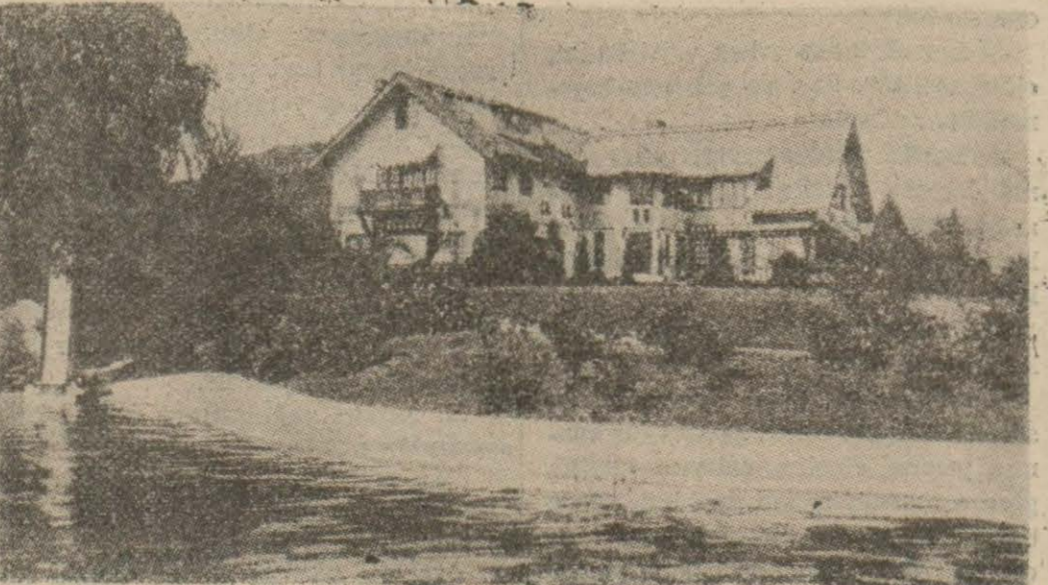
Üç genç hayvan yüklü bir şilepte hayvanlara bakmak şartı ile, bedava seyahat ediyordu. Epeyce güç bir seyahatten sonra İngiltereye vasil oldular. Londrada dok ameleliğine başladılar. Douglas burada da çok kalmadı ve iptida Belçikaya, oradan Fransaya geçti. Bir müddet rıhtımda hamallık etti, sonra dülger yamağı oldu. İnşaatla harç taşıdı, duvarcılık

lâzımdı. Fakat Douglas Paristeki hayatından memnundu. Bir seneden fazla burada kaldı. Sonra tekrar Amerikaya döndü.

O sırada, yani 905 senesinde Newyork borsasında büyük işler oluyordu. Borsa acentaları açık göz adam bulmakta güçlük çekiyorlardı. Douglas bunu öğrenince derhal yeni bir elbise aldı, kıyafetini tanzim etti, Copett and Compani acentasına müracaat etti. Bu zeki çehreli genci kabul ettiler, Douglas esham alım satıcısı oldu. Her gün borsaya koşu-

Eski bir hatıra: Douglas duvar örür, Mary tuğla taşıırken

Hollivut civarında şimdi Mary Pickford'un oturduğu Pickfair şatosu

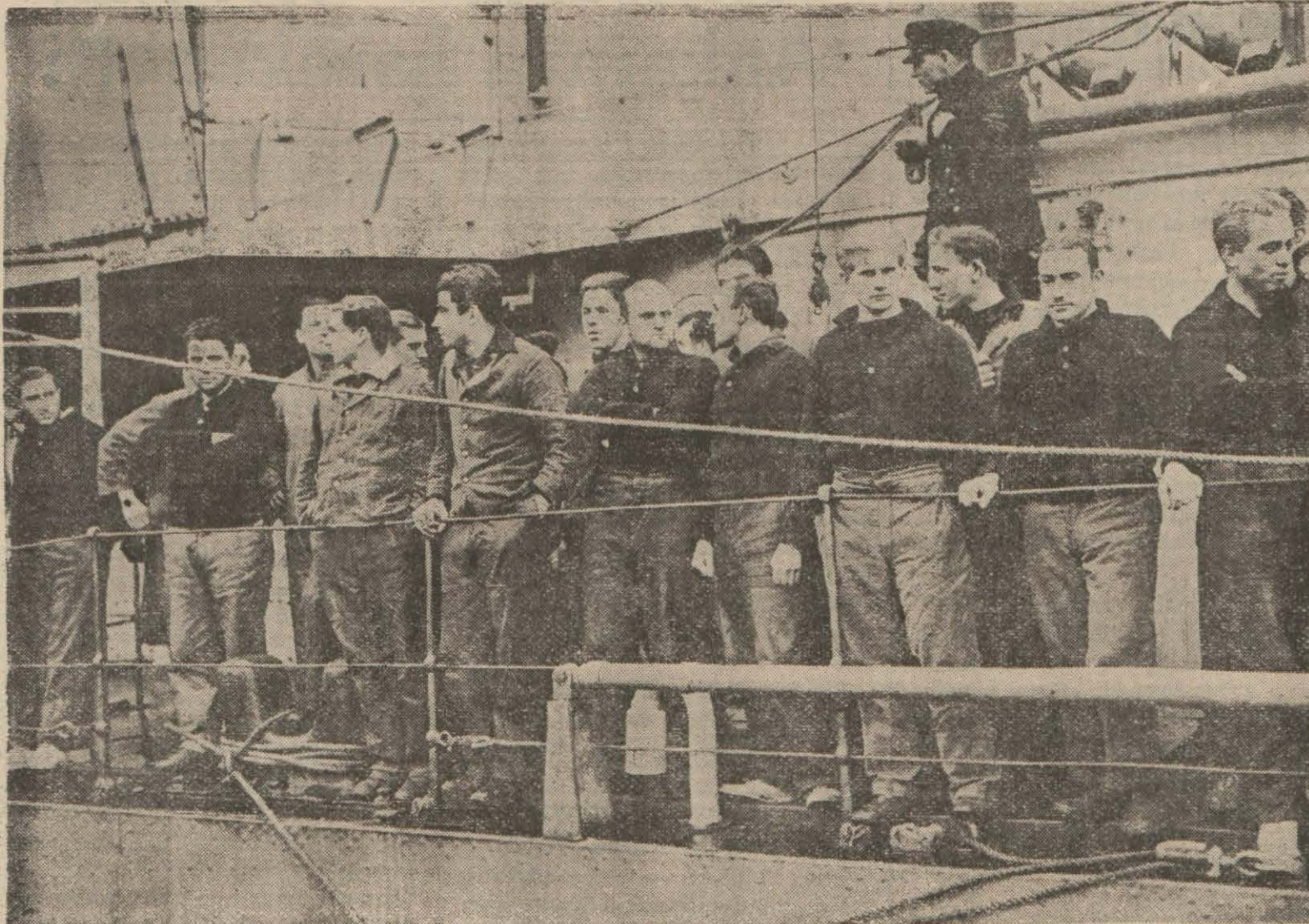
Douglas ve Mary Pickford

Taşra gazete bayilerinin nazarı dikkatine

Bazı taşra bayilerinden aldığımız mektuplardan «AKŞAM» mutlakla şu veya bu mutavassıtlardan tedarik etmek hususunda kendilerini mecbur addettikleri anlaşılmaktadır.

Bu zehab hakikate uygun değildir. Binaenaleyh taşra bayilerinden arzu edenler her zaman «AKŞAM» idarehanesine müracaatla doğrudan doğruya mürameleye girişebilirler. Bu hususta «AKŞAM» idaresine mektup yazarak bayi şartlarını öğrenebilirler.

HARBE AİT RESİMLER

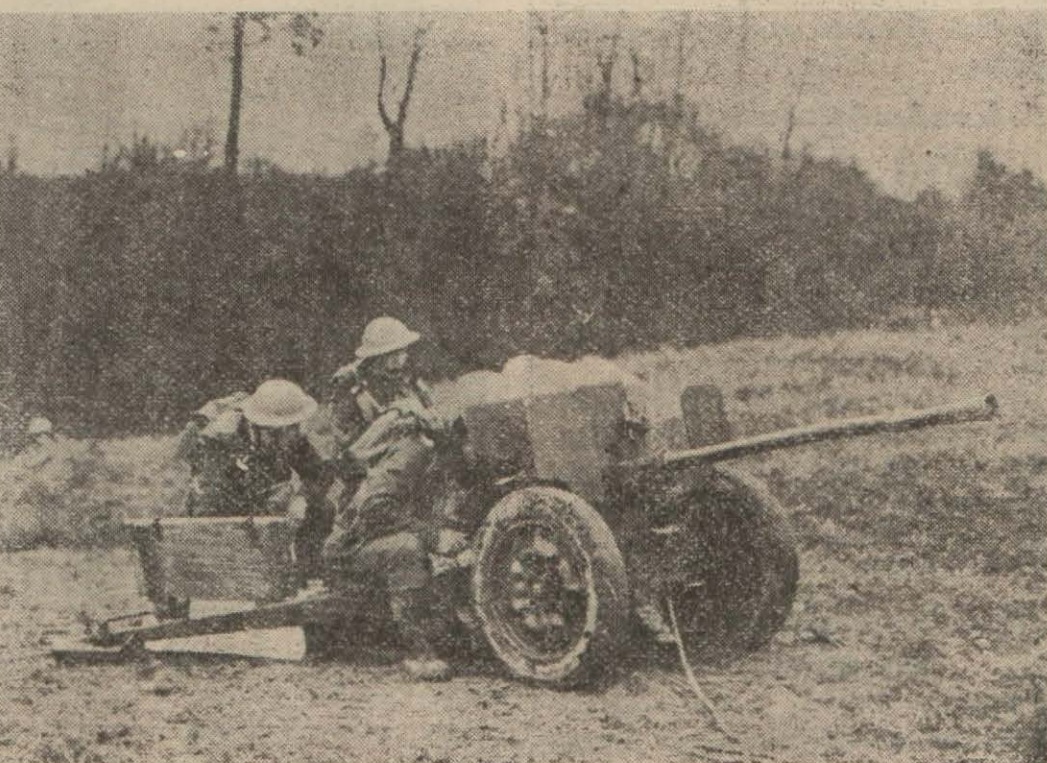
İngilizler tarafından esir edilen Alman tahtelbahir efradı bir İngiliz limanına naklediliyor

Amerikadaki Alman nazilerin şefi Kund'un, uğrunda cemiyet kasasından birçok para çaldığı mis Kamp

Finlândiya piyade kıtaatı istirahat halinde

Bir İngiliz tank dâfi topu

Finlândiya piyadeleri bir ormanda

Mayn umumî harpte çok kullanılmış bir silâhtır

O zaman muhtelif devletler denizlere 300 bin mayn atmışlardı. Bir milyon kâsâr ton hacminde gemi bu maynlere çarparak batmıştı

Son günlerde Şimal denizinde muharip ve bitaraf birçok vapurlar maynlere çarparak batmıştır. Bu hal bütün dünyanın nazarı dikkatini maynler üzerine çekmiştir. Pariste çıkan Temps gazetesi bu münasebetle yazdığı bir makalede diyor ki:

Mayn, 1914 - 1918 harbi esnasında çok kullanılmış olan silâhlardan biridir. Dört sene süren Umumi harp esnasında İngiliz Bahriyesi tarafından 129,000, Amerika filosu tarafından 56,000, Almanya ve o zaman müttefiki olan Osmanlı İmparatorluğu tarafından 46,000 ve Rusya tarafından da 50,000, yani ceman 300,000 mayn kullanılmıştır. Muhtelif milletlere ait bir milyon kâsâr ton hacminde gemi, bu maynlere kurban gitmiştir.

Almanlar, pek zayıf vasıtalarla harbe başlamışlardı. Evvelimide Jade, Elbe körfazlarıyla Kiel limanının medhalini ve Heligoland koyunu maynlerle kapamışlardı. Harbin ilk altı ayı zarfında İngiltereye karşı on defa mayn dökülmüş ve bu teşebbüslerden yedisi muvaffak olarak bin mayn serpilmişti.

O zaman Audacious büyük İngiliz saffi harp gemisiyle yepyeni küçük Amphion kruvazörü, D - 5 tahtelbahiri ve otuz kadar mayn tarayıcısına ticaret vapuru, Alman maynlerine çarparak batmışlardı. Haftalarca müddet İngilterenin şark sahillerinde seyrüseferi durmuştu. Çünkü bu maynleri tanyacak kâfi vasıtalar yoktu. Fakat Alman amirallığı, 1915 senesi başında deniz üstü gemiler vastasile yapılmakta olan mayn harbinden vazgeçmişti.

Königin - Luise, Albatros, Nautilus, Berlin, Stralsun, Kolberg, Meteor ve Möwe gemilerinin döktükleri torpiller, dağınık bir şekilde Şimali Skoçya ile Şimali İrlandadan Calais'e kadar tarialar vücude getiriyordu. Bu seferlerin en cürütlüleri Meteor gemisinin Moray Firthin ağzına ve Möwe'nin 1916 kânunusanisinde Scapa Flow'un garbine torpil dökmeleri olmuştur. Bu son teşebbüs yedinci Eduard İngiliz hattı harp gemisinin batmasına sebebiyet vermiştir.

1916 senesinin sonundan 1918 senesinin başlangıcına kadar Wolf namındaki Alman korsan gemisi, terclihen mayni silâh olarak kullanılmıştır. Wolf korsan gemisi cenubi Afrika, Hindistan, Avustralya, Yeni Zeland seyrüsefer yolları üzerine 485 mayn dökmüş ve 18 darbe ile 74,000 tonluk düşman gemisi batırmıştır.

1915 senesi yazından itibaren Almanlar, mayn harbini denizaltılarla yapmağa başlamışlar, bu maksadla U-E markasını taşıyan küçük denizaltılar yapmışlardır. Bu denizaltılar bîdayette 12, sonradan da 18 mayn taşıyorlardı. Bu maynler, sonradan U-C-G markalı maynlerle değiştirilmiştir. Bu maynlerin derinlik ayar makinesine deniz suyu dokunmuyordu. Almanlar, mayn dökmek için 95 denizaltı kullanmışlardır. Bunlardan 52 si batmıştır.

U-E markalı maynlerin denizlere serpilmesi U-71, U-80, U-117 ve U-124 gibi daha büyük denizaltılarına tevdi edilmiştir.

Denizaltılarla mayn harbi bîdayette Flandres sahillerinden başlayarak İngilterenin cenubusarkı sahillerine tevcih edilmiştir. Denizaltıları faaliyet sahaları genişledikçe tahribatlarını da bütün Avrupa şimali Afrika sularına ve hattâ Amerikanın şark sahillerine kadar genişletmişlerdir.

Bunların en mühim kurbanları Malta'da batan Russel zirhlisi, Avlonya civarında batan Regina - Margherita İtalyan hattı harp gemisi, Portsaid önünde batan Peresvart Rus zirhlisi, içinde lord Gimpiz bulunduğu halde Orknay adaları civarında batan Hampshire İngiliz kruvazörü, Brest önünde Kleber Fransız zirhlî kruvazörü, Nevyork açıklarında San-Diego Amerikan zirhlî kruvazörü olmuştur. Tahminlere göre Alman denizaltı ge-

mileri İngiliz sularında 1300 barajda lâakal 13,000 mayn dökmüşlerdir. Binaenaleyh bugünkü Almanyanın da geçen harpte kendisi için en ekonomik ve en verimli bir harp vasıtası olan mayn harbine baş vurmaması hayrete şayan görülmemelidir.

Maynlerin yeniden kapattığı şimal denizi bilhassa mayn dökülmeğe son derece müsaittir. Zira şimal denizi pek derin değildir. Uzun zamanlar, torpil dökmek için 200 metre, azamî derinlik telâkki edilmiştir. Mayni denizin dibindeki demirine bağlayan zincir, ne çok uzun ve ne de çok kısa olmamalıdır. Çok derinlerde daldırma ayarı çok nazıktır, akıntılar artar, bu hal de maynin müesseriyyetini azaltır. Herkesce malûmdur ki, muharip devletler, kendi kara sularına ve açık denizlere birçok maynler dökmüşlerdir. İngiliz bahriyesi bu tedbirleri Alman seyrüseferini menetmek ve Grimsby ile Sunderland arasında kendi seferini temin etmek istemiştir. Diğer taraftan Almanya Goegger - Bankin şarkında kurduğu geniş bir mayn barajı ile müttefikin donanmalarının Heligoland koyuna yaklaşmalarını menetmek istemiştir.

1914 harbinde elde edilen tecrübeler gösteriyor ki, bu mayn barajlarını, düşman sahillerinin pek yakınlarında tesis etmemek lazımdır. Zira düşman, bunlar arasından kolaylıkla bir geçid yeri açıyor, ve maynleri, kendisi kullanmak üzere tarayıp topluyor.

Maynleri düşman tarayıcı gemilerinin faaliyet sahası haricinde ve dağınık bir şekilde dökmek daha faydalıdır. Zira bu hal, düşman tarama gemilerinin faaliyetini müşkülleştirir.

Maamafih şimal denizi dökülen maynleri tutmağa pek müsaid değildir. Mayn kablosunun kısıklı sağlam bir surette demirlemelerine manidir. Pek derinliğe dalmamış maynler, dalgaların tesiriyle zincirlerinden kopmakta ve bilhassa Hollanda sahillerinde kayaya düşmektedir. 1907 tarihli Lâhey muahedesi zincirinden kopmuş zaman maynleri tehlikesiz bir hale sokan bir âlet ile mücehhez olmalarını emreder. Almanlar, bu mecburiyete riayet etmiyorlar. Alman maynleri kuvvetlidir ve 200 kiloluk infilâk maddelerini muhtevirdir. 1914 senesinde İngiliz bahriyesi, Alman mayn modelinin esası vasıflarını kabul etmişti.

Son günlerde batan vapurların zincirlerinden kopmuş maynlere çarpmak suretile değil (fakat Alman tahtelbahirleri tarafın seyrüsefer güzergâhlarına maksadı mahsusla dökmüş maynler yüzünden batıkları anlaşılacaktır.

Bursa liselerinden yetişenlerin toplantısı

Bursa kız - Bursa erkek liselerinden yetişenler cemiyeti, dün Eminönü Halkevinde yıllık toplantısını yapmış, yeni idare ve teftiş heyetlerini seçmiştir. Kongre sonunda Cemal Nadir, Mustafa Şenerden, Nihal Betül, Hasan Bozkurt, Şekibe Sayar, Lütfi Erzi, Baha Akşit idare heyetine, Mehdi Odman, Ali Üner, Muzaffer Eke teftiş heyetine seçilmişlerdir.

Ordu malûlleri birliği

Ordu malûlleri birliği menfaatine Vali ve Belediye reisi doktor Lütfi Kırdarın himayesi altında 26 birincikânun akşamı saat 21 de Fransız tiyatrosunda bir müsamere verilecektir. Müsamere Şehir bandosunun çalacağı istiklâl marşile başlayacaktır. Bunu konservatuar profesörlerinin konseri ve Şehir tiyatrosu artistlerinin Aman Hanım Biraz Sus komedisi takip edecektir. Komedide Behzad, Hamam, Vasfi Rıza, Muammer, Bedia ve sair rol almışlardır.

Ayaspaşa - Dolmabahçe caddesi

Ayaspaşa ile Dolmabahçe arasındaki büyük caddenin inşaatı ikmal edildiği için Belediye, bu caddede üzerindeki çirkinlikleri de kaldırmağa karar vermiştir. Bu maksadla Belediye reis muavini B. Lütfi, dün yol üzerinde tedkikat yapmış, caddede üzerinde cephesinin rengi solmuş binaların boyanmasını, yol üzerindeki arsaların ağaçlandırılmasını ve yine bu caddede üzerinde bulunan kayaların sarmaşıkla örtülmesini tebliğ etmiştir. Belediye bu hususta icab eden tedbirleri alacaktır.

Finler her tarafta Rus taarruzlarını tardettiler

(Baştafı 1 inci sahifede)

takdirde Finler uzun müddet mukavemet edebileceklerdir.

Mareşal Mannerheim'in ve hükümetin orduya itimadları tamdır ve acele silâh gönderildiği takdirde Finlandiyanın kurtarılacağını bildirmektedirler.

Londra 17 (A.A.) — Eski İngiliz elçilerinden olup 1918 senesinde Finlandiyada İngilizlerin müessesil sıfatile İngiltere namına Finlandiyanın istiklâlini tanımış olan B. Henry Bell, dün dün Helsinki'den buraya gelmiş ve Finlandiyanın kurtarılması matlub ise mümkün olduğu kadar süratle bu memleketi silâh ve levazım göndermek suretile yardım edilmesi lâzım olduğunu söylemiştir.

İngiltere, Finlandiyaya kredi açacak

Londra 17 (A.A.) — Londranın siyasi mahafilinde İngilterenin Finlandiya tarafından İngiltereden mühim miktarda silâh satın alınabilmesi için Finlandiyaya büyük bir kredi açmak niyetinde bulunduğundan ısrarla bahsedilmektedir.

Fin askerî tebliği

Helsinki 17 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor: 17 kanunuevvel tarihli askerî tebliği:

Kara harekâtı: Kareli berzahında, Ruslar dün müteaddid defalar Taipale nehrini üzerinde taarruza geçmişlerdir. Püskürtülen bu taarruzlar, topçunun kuvvetli yardımı ile takviye ediliyordu. 15 ve 16 kanunuevvelde, 30 tane zırhlı tank tahrib edilmiştir. Rusların, Suvanto gölünü geçmek üzere yaptıkları bir teşebbüsü akim bıraktık.

Şark hududunda, düşman, Ladoga gölünün en yakın şimal muntakasında taarruzlarına devam etmektedir. Bu taarruzlar püskürtülmüştür. Leomola civarında üç düşman taburunu imha ettik. Kıtâatımız, Talvaarviye doğru ilerlemektedir. Bütün gün, Aglajervi muntakasında şiddetli muharebeler cereyan etmiştir.

Ladoga gölü üzerinde, bir batarya, dün, üç düşman tankını tahrib etmiştir. Denizde yalnız sahil muhafız gemileri faaliyet sarfetmişlerdir. Havada, 16 kanunuevvelde, düşman tayyareleri, bilhassa Petsamoda ve şimali Laponyada uçuşlar yapmışlar ve bir kaç bomba atmışlardır. Hava kuvvetlerimiz çok faaliyet göstermiş ve cephe yakınında, zırhlı Rus tank kâfilisini bombardıman etmiştir.

Sovyet tebliği

Moskova 17 (A.A.) — Sovyet tebliği: Rus kataları Murmansk ve Ukhta bölgelerinde ilerlemişlerdir. Diğer bölgelerde müsademeler kaydedilmiştir. Havanın muhalefeti sebebiyle hava faaliyeti olamamıştır.

Rus zayıflığı çok fazla

Stokholm 17 (A.A.) — Niga Dagligt Allemanda gazetesinin Finlandiyadaki muhabiri, Rus ordusundan en az 40,000 asker in öldüğünü, fazla olarak, yüz bin asker in âzasi donduğunu haber vermektedir. Toprak donmuş olduğu için binlerce ölüyü gömmek imkânsızlığı, ilkbaharda, korkunç salgın hastalıklar çıkması endişesini uyandırıyor.

Finlandiya askerleri, memleketlerini istilâ edenlere karşı kin beslemelerine rağmen, Sovyet ordusu ümerasının, efra dilüme sürüklemeleri karşısında nefret duymaktadırlar.

Finlandiya şimalinden gelen haberlere göre, başkumandanlık Finlandiya - Sovyet hududunda kâin Tornea şehrinin tahliyesi emrini vermiştir. Sebebi, Petsamo muntakasında, adetçe çok aşağı olan Finlandiya kıtaatına karşı harb eden Sovyet katalarının daha ileriye gitmeleri ihtimalidir. İsveç, Finlandiya şimalinden gelen külliyetli mülteciyi barındırmağa hazırlanıyor.

Finlandiyada seri hücum kolları

Helsinki 17 (A.A.) — Finlandiya yüksek kumandanlığı, bir çok müstakil müfrezeleri ihtiva eden ve tanklarla mücehhez hususî seri hücum kolları ihdas etmiştir. Bunların vazifesi, Sovyetlerin tayyarelerle Helsinki civarına asker getirmelerine mâni olmaktır. Finlandiyanın diğer merkez-

lerinde de buna mümasil kollar ihdas edilecektir.

Finlandiyadan rusça mektup göndermek yasak

Helsinki 17 (A.A.) — Telgraf ve mektup sansürü şiddetlendirilmiştir. Bundan böyle mektuplar münhasıran Finlandiya, İsveç, Danimarka, İngiliz, Fransuz, İtalyan, Norveç ve Alman lisanlarla yazılacaktır. Rusçanın isteye dahil bulunmadığı nazarı dikate konulmaktadır. Çift kâh zarflar kullanılmıyacak ve telgraflarda 30 dan fazla kelime bulunmayacaktır. Gizli kodlar menedilmiştir.

Hava bombardımanları yapılmaması, Helsinkiye bir miktar mültecinin avdetini intaç etmiştir. Dahiliye Nazırı ahallyi mevsimsiz avdetten içtinaba davet etmektedir. Helsinki'de ikamet kati surette mecbur bulunmayanların, tahliye edildikleri noktalarda kalmaları lâzımgeldiği bildirilmiştir.

Şimal memleketleri bitarafliklerini muhafazada ısrar ediyorlar

Kopenhag 17 (A.A.) — Şimal memleketlerinin Finlandiyaya askerî yardımında bulunmaları için bazı Norveç gazeteleri tarafından yapılan müracaat hakkında, yalnız İsveç, Norveç ve Danimarka hükümetlerinin salâhiyeti olduğu ve bu hükümetlerin, askerî bakımdan bitaraf kalmak hususundaki nokta nazarlarında ısrar ettikleri teyid olunmaktadır.

National Tidende gazetesi, Danimarkanın bu vaziyeti muhafaza etmesi, askerî hazırlığının mükemmel olmasından ileri geldiğini, fakat iktisadi ve maddî yardım meselesinin büsbütün başka olduğunu söylemektedir.

Norveç Kabinesinde değişiklik olacakmış

Amsterdam 17 (A.A.) — Norveçte, senebaşı bayramından sonra, daha geniş miqyasta bir millî birlik Kabinesinin teşekkül etmesi bekleniyor. Oslo'dan Essen'de çıkan Nazi organı National Zeitung gazetesine gelen bir habere göre, Hariciye Nezaretinde ve Harbiye Nezaretinde bir değişiklik olacak ve Harbiye Nezareti bir generale tevdi edilecektir.

Neuchatel'de sempati tezahüratı yapılacak

Bern 17 (A.A.) — Pazartesi günü, İsviçrede Neuchatel'de, Bern'deki Finlandiya elçisi B. Holsti'nin huzur ile bir sempati tezahürü yapılacaktır.

Helsinki üniversitesi profesörlerinden Jan Louis Perret, taarruza kurban Finlandiyadan bahsedecektir.

Fin Cümhurreisinin hitabesi

Helsinki 17 (A.A.) — Finlandiya Cümhurreisi, öğleden sonra radyoda söylediği bir nutukta, Finlandiyanın Milletler Cemiyeti kararı karşısında, baştan başa son derece memnuniyet duyduğunu ve Cenevrede temsil edilen devletlerin, kendisine yardım için ittifak edecekleri tedbirleri itimada beklediğini söylemiştir.

Cümhurreisi demistiği ki: «Bize yardım etmek için yapılacak yegâne şey, mücadeleyi iyi bir neticeye eristirebilmemiz için elzem olan malzemeyi temin etmektir. Müdafaa edilecek bir kültürü ve bir medeniyeti olan bütün devletler bize yardım etmekle onları müdafaa etmiş olacaklardır.»

Sonra Cümhurreisi orduya, şeflere ve askerlere hitaben şöyle demistiği: «Cesaretinizden, fedakârlığınızdan, kahramanlığınızdan dolayı sizlere teşekkür ederim.»

Cümhurreisin zevcesi de bir hitabede bulunmuştur.

Zagrepte komünistlerle zabita arasında müsademe

Zagreb 17 (A.A.) — Bu sabah Split'de cereyan eden komünist tezahürü esnasında zabita, nümayişçilere, dağılmaları emrini vermişse de, ruvelverlerle hücumu maruz kalmış ve silâh istimaline mecbur olmuştur. Eski bir ötüründen dolayı esasen mahkûmiyeti bulunan bir komünist nümayişçi ölmüş, yedi komünist yaralanmıştır. Polis memurlarından beşi ağır olmak üzere on yaralı vardır.

Graf Spe kendî kendini batırmak kararını verdi

(Baştafı 1 inci sahifede)

bulunması meselesini tedkik etmektedir. İngiliz elçisi, Hariciye Nazırı Guanî ile saat 11 den öğleye kadar süren bir mülâkat yapmış ve kendisine bir vesika tevdi etmiştir. Az sonra, Guanî, Harbiye Nazırı general Campos'u nezdine davet ederek, vesikayı ona vermiştir. Alman zırhlısına verilen mühtelin temdidine dair olarak Alman elçisi tarafından yapılan müracaatı, hükümetin tedkik edip emmediği kendisinden sorulan Başvekâlet memurlarından biri «Hayır, başka meseleleri tedkik ediyoruz» cevabını vermiştir.

Zırhlı el'ân Montevideo limanında.

Hitlerin emri

Londra 17 — Sunday Dispatch gazetesi Nevyorktan alınan malûmata atfen diyor ki: «Hitler kumandan Langsdorfa denize açılmasını ve Montevideo açıklarında muharebeyi kabul etmesini emretmiştir. Rivayete göre, Hitler, geminin bütün harp müddetince hacli bir şekilde mevkufl kalmaktansa, batmasını tercih edeceğini bildirmiştir.»

Sunday Chronicle gazetesi, diğer cep kruvazörü Deutschlandın Atlas denizinde Graf von Spe'yi korsan olarak istihlâf etmek üzere Kiel'de alelacele hazırlanmakta olduğunu yazıyor.

Bir rivayete göre de Hitler, İngilizlerin galip gelmemesi için, harbe girmeden geminin batırılması için emir vermiştir.

Harbi seyre hazırlananlar

Montevideo 17 (A.A.) — Graf von Spenin çıkması saati yaklaştıkça cep kruvazörünün kendisini bekleyen İngiliz gemilerle harbe girişeceği kanaati de artıyordu. Alman elçisi Langmann, dostlarına, Graf von Spenin uskurlarından birindeki hasarını sathî olduğunu söylemiş ve Alman bahriyelilerinin maneviyatının yüksek olduğunu ilâve etmiştir.

Muhtemel muharebeyi seyretmek için limanı ve civar kıyıları muazzam bir kalabalık doldurmaktadır. Denizde binlerce sandal ve havada bir çok tayyareler muharebe vukubulduğu takdirde fotoğraf çekmeğe hazırlanıyorlar.

Londrada memnuniyet

Londra 17 — İngiliz gemilerinin muvaffakiyeti büyük bir memnuniyet uyandırmıştır. Kral filoya kumanda eden komodor Harvortu kontramiralığa terfi ettiği gibi kendisine ve diğer kruvazörlerin kumandanlarına nişanlar vermiştir.

Parlamento mahafilî İngiliz gemileri kumandanlarının cüretinden takdirle bahsediyor. Pazar günü çıkan gazeteler: «Bu harp, maneviyatın maddî unsura fâik olduğunu isbat etmektedir.» diyorlar.

Alman gemisi kumandanının anlattıkları

Buenos - Aires 17 (A.A.) — Amiral Graf von Spe'nin kumandanı Langsdorf, Uruguay memurlarına muharebenin nasıl cereyan ettiğini hikâye etmiştir.

Kumandan, aynı zamanda üç taraflı muharebe vaziyetinde kaldığı için geri kaldığını, İngiliz kruvazörlerinin manevre süratinin kendini müşkül vaziyete sokarak sahile yaklaşmağa mecbur ettiğini, sahil ise çok sağ olduğundan düşmandan ziyade kuma oturmamak için mücadele icab ettiğini, bu halin Exeter muharebe edemez hale konulucuya kadar devam eylediğini söylemiştir.

Bundan sonra Ajax sahil ile Graf Spee arasına girerek iki öbüsü isabet ettirmeğe muvaffak olmuştur. Bu öbülerden biri topçu kumandası mevkini tahrip ederek bir çok bahriyeliyi öldürmüştü, diğeri su kesimi altındaki kompartmana nüfuz etmiştir.

Kumandan, İngiliz topçusunun büyük bir isabetle endah ettiğini kaydediyor. Alman gemisinde bir çok ölü ve yaralı bulunmasının sebebi budur.

Kumandan bu vaziyet üzerine bir duman perdesine sığınarak muharebeyi, daha iyi şartlar altında tekrar başlamak üzere, terkettiğini ilâve ile demistiği ki

Reisicümhur Sivastan Ankaraya hareket etti

(Baştafı 1 inci sahifede)

çağırarak Sivas şehrinin imar planı hakkında etraflı izahat almışlardır.

Bundan sonra otomobile vilâyet konağını, Parti merkezini ziyaret etmişler ve müteakiben yaya olarak yeni açılmış olan bülvarları, çarşığı ve kütüphaneyi gezmişlerdir. Halk her yerde Millî Şefimize karşı duyduğu samimî hisleri ve derin muhabbeti izhar ediyordu.

Millî Şefimiz Devlet Demiryolları cer atölyesinde şereflerine verilen yüz kişilik öğle ziyafetinde bulunduktan sonra son zamanlarda işletmeğe açılan modern cer atölyesini gezerek memleketimizin bu endüstrileşme hamlesini yakından tedkik etmişlerdir.

Şehir, bayrak ve taklarla süslüdür. Hava çok güzeldir. Halk Reisicümhurumuzu görmek için sokakları doldurmaktadır.

Reisicümhurun şimendifer mühendislerimize iltifatı

Sivas 17 (A.A.) — Reisicümhur İsmet İnönü, Erzurumdan Sivas avdetinde mühendislerimize karşı duyduğu takdir hislerini inşaat müdürü B. Sunguya âtideki tarzde ifade buyurmuşlardır:

«Erzurum demiryolu güzergâhını ikmalden sonra tedkik etmek bana hakiki bir zevk ve sevinç vermiştir.

Memleketimiz, umumî bünyesi itibarile arzalıdır. Bizim memlekette yapılan şimendifer hatları fen âleminin daima dikkatini celbedecek eserler olmuştur. Geyve - Karaköy parçaları eskiden takdirle seyredilirdi. Toros güzergâhı yalnız bizde değil, bütün dünyada seçme fen eserlerinden sayıldı.

Cümhuriyette açtığımız güzergâhlar hep birbirinden zor ve birbirinden kıymetli olmuştur. Samsun - Sivas hattı mühendislerimize için iftihar oluncak bir eserdir. Malatya güzergâhı bilhassa Ergani vâdisi her yerde

nadir sayılacak eserlerle doludur. Erzurum güzergâhı ise çetin olmakta sınıf tesislerinin her çeşitten pek ziyade bulunmasında diğer bütün hatlarımızdan üstündür.

Sansa boğazının bilhassa Atma ve Pingen boğazlarının inşaatı, fen kudretinin ve insan azminin nadir eserleri olarak temaşa olunumağa değer.

Bunları görmek vatandaşlarımız için yüksek iftihar vesilesidir. Bunları tedkik etmek mühendisler için ciddi istifade mevzuudur. Mühendislik edebiyatımız bu eserleri bütün dünya fen âleminde cesaretle tanıtabilir. Erzurum hattında bütün iş ve muvaffakiyet Türklere aittir. Sermayesi, istikşaf, inşaat ve yüksek fenni nezareti, her nevi inşaat için lâzım olan işçileri Türklere temin etmiştir. Diyebilirim ki, şimendifer inşaatında Türk mühendisliği her meseleyi halletmeğe selâhiyet imtihanını Erzurum hattında vermiştir. Her meslek gibi, mühendislik te ancak en yüksek eser meydana getirdikten sonra olgunluk imtihanını vermiş sayılır. Bu bakımdan şimendifer mühendislerimize tebrik ederim. Kendilerine kalbi teşekkürlerimi bu beyanatta ifade etmek isterim.

Mühendisliğin diğer şubelerindeki arkadaşlara da kendi ihtisaslarının en yüksek eserlerini tahakkuk ettirerek mühendislik seviyemizi her istikamette kemal derecesine yükseltmelerini isterim.»

Sivas 17 (A.A.) — Reisicümhur İsmet İnönü bugün öğleden sonra ordu evinde tertib edilen danslı çay şerefendirmişlerdir. Pek neşeli geçen çay, akşam geç vakte kadar devam etmiştir.

Kayseriye intizar

Kayseri 17 (A.A.) — Millî Şefimizin Kayseriye teşriflerine intizar ediliyor. Şehir bu münasebetle baştan başa bayraklarla donanmış, taklarla süslenmiş bulunuyor. Halk büyük bir iştiaqla Millî Şefini beklemektedir.

Yerli Mallar haftası münasebetile bir müsamere

Tasarıf ve Yerli Mallar haftası münasebetile dün Çağaloğlu kız orta mektebinde bir müsamere verilmiştir. Resimde bu müsamereye iştirak eden kızlarımızdan bir grupu bir arada görüyorsunuz.

«Bu manevre İngiliz kumandanı Harwood tarafından hemen hissedilmiş ve Achilles ile Ajax'ın bindirmek istiyorlarmış gibi Graf Spee üzerine birlikte saldırmaları için emir verilmiştir. Pek cüretkârane olan bu manevre, iki kruvazörü duman perdesi içinde Graf Von Spee'ye bir mil mesafeye kadar yaklaştırdı ve iki kruvazör iki taraftan ateşe başladılar. Daha şimalde kalan Exeter dahi zaman zaman ateş ediyordu.»

Londra 17 (A.A.) — İngiliz bandırıl Huntsman vapurunun da Graf Von Spee tarafından batırılan vapurlar arasında olduğu anlaşılmıştır. Vapurun mürettebatı Von Spee'de bulunmaktadır.

Ölü ve yaralı Almanların sayısı

Berlin 17 (A.A.) — D.N.B. ajansı bildiriyor: Ordu Başkumandanlığına gelen bir habere göre, Amiral Graf Von Spee zırhlısı mürettebatından 36 kişi, Cenub Atlasında yapılan deniz muharebesinde vatanı uğrunda ölmüştür. Bunlardan başka 6 ağır, 53 hafif yaralı vardır.

Emniyet muntakasının ihlâl meselesi

Vaşington 17 (A.A.) — Bir matbuat toplantısında B. Cordell Hull, Amerika Cümhuriyetlerinin, Panamadaki Panamerikan konferansı neticesinde tarif edilen emniyet muntakasının ihlâlinden dolayı, muharip milletler nesinde, müşterek bir protestoda bulunacaklarını söylemiştir. Panama hükümeti, Amerika cümhuriyetiyle muharip milletler arasında tavassut vazifesi görecektir.

B. Cordell Hull, Amiral Graf von Spee Montevideo'dan ayrıldıktan sonra, emniyet muntakasında yeni muharebeler cereyan edecek olursa hükümetin nasıl bir vaziyet alacağına izah etmiştir.

Çukurovada portakal rekoltesi iyi

Adana (Hususî) — Çukurovada bu yıl portakal rekolte ve kalitesi müstahşilin memnuniyetini celbedecek derecededir. İhracata başlanmak üzere. Mersin, Silifke ve mülhakata hariç Adana ve havalisi rekoltesinin 100,000,000 olduğu kuvvetle tahmin edilmektedir.

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

Ben evlenmeyeceğim

Necmi, çayına üç şeker attı. Küçük kağıt ile fincanı karıştırarak bize döndü: — Evlenmene pek şaştınız değil mi?.. diyerek gülmüştü. Bu esnada yanımızda oturan Necminin amcası: — Senin evlenmene en ziyade ben şaşım, dedi, çünkü sen yedi yaşından beri hararetili bir evlenme düşmanı idin... Evet ta yedi yaşından beri... O zamanlar lâf olsun diye sana takıldık: — Seni evlendireceğim... derdik. O vakit sen sahiden ve sanki hemen evlenecekmisin gibi kendini yerden yere atar, üstünü başını parçalar: — Ben evlenmeyeceğim!.. Evlenmeyeceğim... diye tepinir dururdun. Senin: «Evlenmeyeceğim, evlenmeyeceğim işte..» diye ağlayıp, çırpındığını, yırtındığını görünce nihayet biz: — Peki... Peki aman evlenme... Seni zorla evlendirecek değiliz ya... derdik, susardın. Bazan da eve gelip yaden misafir kızlardan birinin ismini söyler sana: — İşte seni onunla evlendireceğim... Sana onu alacağız!.. derdik. Bunun üzerine sen gene: — İstemem!.. İstemem... Ben onu almam... Zaten ben evlenmeyeceğim!.. diye burnunu çeki çeki ağladın. Senin gürlütünden kafamız şiştiği zaman annen: — Aman sus yumurcak... Sen kim, evlenmek kim?... Sabahati almyacakmış... Sanki sana da bayıldılar... Sen evvelâ burnunu silmeye ögren de ondan sonra: «Şunu alırım, şunu almam...» demeye kalk... Tarzında sözlerle seni susturmağa çalışırdı. Büyük annen muzip bir kadındı. O seni büsbütün kızdırmak maksadıyla: — Peki... Peki evlenme... Ölünceye kadar evlenme... «Cizvit papası» ol barıl.. derdi. Birçok ihtiyar kadınlar evlenmeye karar vermiş erkekler için: «Herif cizvit papası gibi ölünceye kadar evlenmeyecekmiş» derler ya... Şimdi evlendiğini görünce herkesten fazla ben hayret ettim doğrusu... Necmi gülmüyordu. — Evet... dedi, çok küçük yaşından beri ben: «Evlendireceğim» diye kızdırırdı. O zaman bu söz beni güleden çıkarırdı. Fena halde kızardım: «Evlendireceğim!..» diye yirtinir dururdum. Hattâ tanıdıklarımızdan 30 - 35 yaşında boylu poslu, güzel bir dul kadın vardı. Çok şakacı, muzip bir kadındı. Yedi yaşında iken o da beni kızdırmağa pek severdi. Benim evlenme bahsim açıldığı zaman: — Yoooo... dedi, Necmiyi ben kimseye vermem... O benim nişanlım... O benimle evlenecek.. değil mi Necmi? — Dediki zaman hiddetinden ne yapacağına bilmezdim. Hele bu genç kadın kendilerinden sıklığı bazı misafirlerin yanında bir gün bu sözleri gene söyleyince artık dayanamamış, elimdeki zıpzıplardan birini: — Ben seninle evlenmeyeceğim!.. diye onun kafasına atarak kaçmışım. Anzara eve gelen misafirler benim huyumu bildikleri için: «Gel bakalım damad bey, ben onu iç güveysi alacağım..» diye beni küplere bindirirlerdi. Bu sözleri söyleyen misafirlerin arasında çoğunun kız fiian yoktu. Fakat sırf beni kızdırmak için oğlaya bir takım yudurma kızlar çıkarırlar beni: «damad bey» diye kızdırırlardı. Nihayet büyüdüm. Yavaş yavaş delikanlılık çağına giriyordum. Eski tabiatım değişmemişti. Vakia çocukluğumda olduğu gibi: «Beni evlendireceğim» dedikleri zaman ağlayıp, yırtınıyordum. Fakat evlenmek bahsine gene sinirleniyor, icabında: — Hayır... Ben evlenmeyeceğim... diye katı bir cevap veriyordum. Kocaman herif oldum. Bu huyumdan vazgeçemedim. Evlenme çağım gelmişti. Fakat artık bana hiç kimse: — Necmi... Gel seni evlendirelim!.. demeye cesaret edemiyordu. Çünkü herkes, benden alacağı cevabı çok iyi biliyordu. Onun için hiç kimse bana bu bahsi açmak cesaretini gösteremiyordu. Nihayet geçen yaz sayıyeye taşınmıştık. En yakın komşumuzun güzel bir kıza vardı. Adı Nedime idi... Güzel kızdı, zarif, şık kızdı... Fakat

benim böyle çapkınlıkla, aşk maceralarıyla alakam yoktu. Benim hayatımda bir tek merakım vardı: Av... Bunun için komşumun güzel kıza ile alakadar bile olmuyordum. Lâkin bir akşam bizim evde ondan bahsedildiğini itittim. Annem, teyzeme: — Tuhaf bir kız... diyordu, yanında evlenmekten bahsedilmiyormuş... «Seni evlendirelim Nedime..» denilince cın ifrit oluyormuş... Ta küçüküktenberi böyle imiş... «Biz, Nedimeyi kocaya vereceğiz..» dedikleri zaman eline geçen her şeyi bunu söyleyenlerin üstüne fırlatırmış... Bu yaşa gelmiş, hâlâ: «Ben evlenmeyeceğim!» diyormuş!.. Bu sözleri kulak kabartmıştım. Komşumun güzel kızına karşı bayağı alakam artmıştı. Demek yeryüzünde benim kafamda birisi daha vardı. Nedime ile tanıştıktan sonra ona karşı olan alakam büsbütün fazlaladı. Onunla iyi arkadaş olmuştuk. Fakat aramızda henüz aşka dair hiç bir şey geçmiş değildi. Ona baktıkça kendi kendime soruyordum. Acaba niçin evlenmek istemiyordun? Bir kere çok güzeldi. Şıktı, ince idi, güzel konuşuyordu, zengindi, ahlâkı çok temizdi. Nihayet bir gün dayanamadım. Sordum: — Affedersen Nedime... Belki pek lâubali bir sual amma... Niçin evlenmiyorsun? — İnce kaşlarını çatdı: — Ben evlenmeyeceğim!.. dedi... Sonra da gülümseyerek ilâve etti: — Siz de galiba çocukluğumda olduğu gibi beni kızdırmak istiyorsunuz... — Hayır, dedim, maksadım o değil... Fakat evlenmek için hiç bir şeyiniz eksik değil de... Onun için sordum. — Nedime: — Peki... dedi, siz niçin evlenmiyorsunuz? — Hemen cevap verdim: — Ben evlenmeyeceğim... — Güldü: — Büyük annenizin dediği gibi: «Cizvit papası» mı olacaksınız? — Artık o günden sonra aramızda evlenmek bahsi açılınca o: — Ben evlenmeyeceğim... diyor. — Ben: — Hayır... Asıl ben evlenmeyeceğim!.. diye diretiyordum. Sanki ortada paylaşılmıyacak bir şey varmış gibi... Nihayet bir gün ben: — Hani evlenmek de fena bir şey değil sanırım Nedime... dedim. O sesini çıkarmadı. — Bakıyordum. Hakikaten Nedime gibi güzel, şık, zarif, dürüst bir kıza evlenmek hiç de fena bir şey değildi. — Ben dünyada evlenmeyeceğim!.. sözü bayağı erkeklik izetinesime dokunuyordu. İşte biz böyle: «Ben evlenmeyeceğim», «ben evlenmeyeceğim» sözleri ve bunun münakaşası esnasında bir gün kendimizi nikâh memurunun karşısında bulduk... Hikmet Feridun Es

Yeni içtimâî ahlâk yerli malı kullananı emrediyor.

Ev, Apartman kiralamak için

«Akşam»ın KÜÇÜK İLANLARI En süratli ve en ucuz vasıta.

RADYO

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

Dalga uzunluğu Pazartesi 18/12/939

12,30. Program ve memleket saat ayarı, 12,35: Ajans ve meteoroloji haberleri, 12,50: Türk müziği (Pl.), 13,30 - 14: Müzik (Hafif müzik - Pl.).

18: Program, 18,05: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25: Müzik: Radyo caz orkestrası, 19: Konuşma (Onuncu Tasarruf ve Yerli Mallar Haftası münasebetiyle Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu namına C. H. P. İdare heyeti azası Trabzon mebusu Sırrı Day tarafından), 19,15: Türk müziği: Karışık program, 20,15: Konuşma (Hatip nasıl yetiştir), 20,30: Türk müziği: Fasil heyeti, 21,15: Müzik: Küçük Orkestra (Şef: Necip Aşkın). 1 - Felix Glessmer: Kirlangıçların vedaı, 2 - Brüsselmann: Felemenk Suitinden AŞK GOLÜ, 3 - Hans Löhr: Memlekettten memlekte (Muhtelif memlekelerin melodileri üzerine Rapsodi), 4 - Lecoco: Küçük Dük, 5 - Rob. Brecht: Bir Hikâye, 6 - César Cui: Kantabile (Viyolonsel Solo), 7 - Becca: Amalfi Srenadi, 8 - Gerhard Winkler: Kemanın Aşk şarkısı, 9 - Paul Lincke: İtalyan Serenadi, 22: Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, esham - tahvilât, kambyo - nukud borsası (fiat), 22,20: Müzik: Küçük Orkestra (Yukarıdaki programın devamı), 22,35: Müzik: Senfonik parçalar (Pl.), 23: Müzik: Cazband (Pl.), 23,25 - 23,30: Yarınki program ve kapanış.

BULMACAMIZ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Soldan sağa:

- Hollânda'nın merkezi.
- Ozanlardan.
- Bir erkek ismi - Sefir.
- Akeçler - Hitam.
- Tersi dedenin başıdır - Ortası delikli küçük cam yuvraklar.
- Erkek keçi - Yılbaş bayramı.
- Sonuna «T» gelirse bayanların giydiği kısa pantolondur - Tersi mukavvadır.
- Elî dolu değil - Baba.
- Faziletin başı - Uzunluğu.
- Küçük mağara - Büsbütün.
- Yukarıdan aşağı:
 - Kabile reisi.
 - Geçmiş zamanda vaki.
 - Zatiniza - Buhran.
 - Sonuna «N» gelirse şimendifer katarı olur.
 - Tersi bitlerini ayıkla demektir - Musiki yazısı.
 - Nota - Sevgilim.
 - En büyük harp gemisi - Nota.
 - Adli cürümler.
 - Bilinmeyen şeyler.
 - Tersi mevcut demektir - Karnebaharın başı.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa:

- Kiremit, Zi, 2 - Onaranadam, 3 - Oş, İl, Said, 4 - Rah, Zrasti, 5 - Dalre, 6 - İtmametek, 7 - Aze, Mera, 8 - Edyl, Cerez, 9 - Rey, Acı, 10 - La, Eskimek.

Yukarıdan aşağı:

- Koordine, 2 - İnşaat, Dra, 3 - Ra, Himaye, 4 - Eri, Raziye, 5 - Malzeme, 6 - İn, Çık, 7 - Tasaetme, 8 - Das, Meram, 9 - Zaitderece, 10 - İmdi, Kazık.

İSLÂM TARİHİNDE Türk kahramanları

Tefrika No. 3 Yazan: İskender Fahreddin

Bu işi muvaffakiyetle becerebilersen boş yere kan dökülmemesine sebep olacaksın

Zeyyad oğlu Tarık (Septe) boğazını geçerek karaya çıktıktan sonra, askerinin ricat ümidini kırmak için bütün gemilerini yakarak seçane ilerlemeğe başlamıştı. (2) Tarık, İspanyada muvaffak olacağına inanmıştı. Kendisine: — Dönüştü hangi gemilerle gideceğiz? — Diye sorulara: — Belki de buradan dönmeyeceğiz. Fakat, dönmek isteyenleri elimize geçecek olan İspanyol yenikleriyle göndereceğiz! demişti. Tarık azımkâr, uzağı gören, ihtiyatı seven bir zabıttı. O, karaya ayak basar basmaz İspanyanın istikbalı hakkında az çok bir fikir edinmiş bulunuyordu. O sırada bilhassa Endülüslü havalisli çok karışıkta.

Birinci kısım Zeyyad oğlu Tarık, Endülüse ayak basınca..

Tarık, ilk kurdugu ordugâhta etrafı tedkik ve tecessüs ettikten sonra, kral Rodrikin Endülüslü valisi Teodemir üzerine yürümeğe karar vermişti. Teodemir, Got beylerinden birinin oğluydu. Kral Rodrike fazla merbutiyeli vardı. Ona: — Halife ordusu kont Jülyene yardımı geliyor. — Dedikleri zaman, Teodemir: — Ben onların ne maksada geldiklerini biliyorum. — Cevabını vererek, askerlerini hemen silâhlendirerek yola çıkarmıştı. İlk çarpmış Teodemirin askerleriyle oldu. Tarıkın akıncıları çok kuvvetliydi. İspanyol askerlerini daha ilk hücumda püskürtmüşlerdi. — Kont Jülyen bu haberi alınca, Arapların İspanyol topraklarına ne maksadla geldiğini anlamakta gecikmedi. — Araplara bir karış toprak vermeyeceğiz, dedi. — Teodemir Arapları çok kuvvetli görünce, kral Rodrikin yardım istemeğe mecbur olmuştu. — Rodrik, mahûl hükümdar Vinistia'nın oğullarını tskın ile mesguldü. Etrafındaki askerini bir yere gönderecek vaziyette değildi. — Gerçi Teodemir'in ikinci ısrarı ve: — Bana yardım etmezsen, Araplar senin de tahtım yıkacaklar! — Demesi üzerine, Rodrik, bir müddet sonsize teşekkür ederim. Müsaade ederseniz, cı olarak Endülüslü valisine göndermiş de, birbirleriyle anlaşmayan ve saltanat hirsile yekdiğerlerini boğmağa çalışan bu kuvvet yolda birbirinin aleyhine döndüğü için, Endülüse varır varmaz çöl kahramanlarına karşı mukavemet edememiş, Tarıkın katli ve şiddetli bir taarruzla Teodemir mağlûp olarak Endülüsten güçleke kaçabilmişti. — Bu hadise az zaman içinde - yalnız Kont Jülyeni değil, kral Rodriki de düşündürmüştü. — Arap ordusunun başında bulunan kahraman akıncı, bütün mânileri aşarak, bütün düşman kuvvetlerini yenerek ilerliyordu.

Esrarengiz şatoya baskın hazırlığı

Tarıkın malyetinde Selman adlı bir Türk genci vardı. Selman Türkistanda Halife ordusunun eline esir düşerek, diğer esirlerle birlikte Şama getirilmişti. Musa bin Nasir Afrika'ya giderken Selmanı da almıştı. Garip bir tesadüf eseri olarak, Tarık İspanyaya hareket ederken, Selman da bu tehlikeli maceraya atılmak istemiş ve Tarık'a: — Beni de İspanyaya götürmez misin?

demişti. — Tarık, Selmanı çok severdi. Selman hem cesur ve atılgan, hem de zeki ve okumuş bir gençti. — Tarık, Endülüslü valisinin peşini bırakmayacaktı. Saklandığını tahmin ettiği kasabalara hücumda hazırlanıyordu. Burada büyük bir göl vardı. Gölün karşı yakasında da bir eski İspanyol şatosunda oturan rahip fernando o civardaki hristiyan yerlileri din kuvvetli müslümanlar üzerine saldırtmak vazifesile haftalardanberi bu şatoda çalışıyordu. — Tarık, bu papası dir olarak ele geçirmeye azmetmişti. İspanyayı parmağında oynatan ve kral Rodrik'e: «Müslümanları glöde boğacağım!» diye teminat veren papasının artık ortadan kaldırılması zamanı gelmişti. — Tarık, malyetindeki mücahidlerden papasının şatosuna baskın yapabilecek birini arıyordu. Her şeyden önce şatoyu uzaktan tedkik ve tecessüs etmeğe, ondan sonra katli tedbirler almağa karar vermişti. — Tarıkın malyetindeki mücahidlerden biri: — Bu işi ancak Selman yapabilir, demişti. — Tarık, Selmanı çağırdı: — Seni şu karşıki papasının şatosuna göndermek istiyorum. Onu diri olarak yakalayıp Şama göndereceğim. Her şeyden önce o civarda düşmanın büyük bir kuvvetli olup olmadığını anlamak istiyorum. Eğer bu işi yapmağa söz verersen, ilk yapılacak şey, papasının hangi kuvvete dayanarak hâlâ şatosunda nasıl oturduğunu anlamak olacaktır. — Selman sevinçle cevap verdi: — Bu işi bana gördürmek istediğiniz için size teşekkür ederim. Müsaade ederseniz, hemen bu gece, gölü geçip şatoyu uzaktan tecessüs edeyim. — Yanına başka bir yardımcı almak istemez misin? — Bu yardımcıyı seçmekte beni serbes bırakmanızı dilerim. Emin ve cesur arkadaşlarımdan bir kişi alacağım. — Tarık ayağa kalktı, Selmanın alından öptü: — Bu işi muvaffakiyetle becerebilersen, boş yere kan dökülmemesine sebep olacağını Tarık, seni de diğer mücahidler gibi hürmetle anacak. Allah yardımcın olsun. — Selman o gece yatış namazından sonra kumandanının yanından ayrıldı. Doğruca karargâhına döndü. — Tarık, Selmana: — Sakın bu meseleyi kimseye, hattâ en yakın arkadaşlarına bile açmayacaksın! — Demişti. Selman karargâhına döner dönmeye soyundu. Köylü bir İspanyol elbisesi buldu. Giyindi. O, Endülüse geldiği gündenberi, esir alınan İspanyollardan az çok İspanyolca öğrenmişti. Selman çok kabiliyetli bir gençti. Bu işi - seçtiği arkadaşla birlikte - başaraçadından emindi. Karanlıkta çadırdan çıktı. Biraz gerideki çadırlardan birinin önünde durdu. Yavaşca selendi: — Fatma... Fatma... — Erkek kılıklı bir kadın başı çadırın kapısından uzandı: — Yeni uykuya dalmışım. Ne var, Selman - Karanlıkta buralarda ne dolaşıyorsun? — Selman kimseye görünmeden Fatmanın çadırına girdi. Fatma kandilini yaktı, çadırın kapısını kapattı ve Selmanı İspanyol köylüsü kılığında görünce şaşırđ: (Arkası var)

(2) «Tarık, bu ufak kuvvetle Elezirenin cenubunda, yüksek kayalar civarında ordugâh kurmuş, muzaferiyetlerine tabii bir zafer abidesi teşkil eden bu yüksek kayaya ilâhî bilâhare onun büyük namına izafetle (Cebelütarik) adı verilmiştir.»

Tuzak içinde Tuzak

Tefrika No. 10 Nakleden: (Vâ - Nû)

Celâl, başını salladı. Soğukkanlılığını son derece muhafaza ediyordu. Sesi titremiyordu bile... — Kendimi müdafaa etmek niyetinde değilim, beyefendi! - dedi. — Kaptan: — Şüphesiz ki bu fikrinizden cayacaksınız... Hattâ beni öldürmek kasdile kendinizi müdafaa edeceksiniz, — Asla. — Sebebini anlatayım. — ? — Korsanoğlu, soğuk ve istihfâkâr: — Çünkü evvelâ gençsiniz; önünüzde koskoca bir hayat var... Saniyen, ben ölürsem bu kadın size kalacak... Onu, kendisine vereceğim cezadan da kurtarırız... Daha mühim bir sebep var... — ? — Evlâdımız... Çeteci ilk defa olarak titredii. Yüzünü bir kırmızılık kapladı. — Ne demek istiyorsunuz? — Evlâdımızdan bahsediyorum... Onun anneye ve babaya ihtiyacı vardır. Ben hayatta kalırsam kendisine karşı müthiş bir kin besliyorum... Neler yapacağımı bilemem... Belki iş-

kence bile ederim... Bu çocuk bana müthiş bir ihaneti hatırlatacak... Ömrümün sonuna kadar azeptan kurtulamyacağım... Bu lekeyi silmenin yolunu düşünüyorum... — Ne yapacaksınız? — Vicdanımla benim aramızda bir sır olarak kalacaktır bu... Evvelâ, söylediğim gibi, müdafaa vasıtasına sahip olarak kendinizi karşımda bulacaksınız... Sizi öldürmek istiyeyceğim... Eğer siz beni öldürebilirderseniz, mukadderatınızın şeklini arzu ettiğiniz şekilde tayin edersiniz. İkimizin birimiz, şu dünya yüzünde fazlayız! — Celâl, kaşlarını çatmış, düşünüyordu. İçinde bulunduğu vaziyet, hakikaten müthişti! — Üzerimde tabanca yok... - dedi. - Bütün silâhlarımı arkadaşlarımla yanında bıraktım... Zira buraya gelince elimden bir kaza çıkmamasını istiyordum... Uzun yolda yürüdüğüm için hafif bulunmağı tercih etmiştim. Sizden bir ricam var. — Ne gibi? — Bir tabancanız varsa veriniz... İntihar edeyim... Benden kurtulursunuz... Arzu ettiğiniz gibi şu dünya yü-

zünden birimiz kolayca kalkmış olur... İzinize elverişli mi? — Korsanoğlu, tereddüdü: — Hayır! - dedi. — Hidayet, kocasının ayaklarına kapandı: — Burhan! - dedi. - beni affetmeni istemiyorum. Beni kov! Ayrılalım. Hayatımı ne şekilde istersen tanzim edeyim. Fakat kendi hayatınızı da masum olan yavrurununki de tehlikeye koyma!.. Seni düşürdüğüm mevkide kalmayacak kadar yüksek yaradılıştâ bir insansın sen... İstihfaf et, geç... Beni tahkir et: Sefaletten kurtardığın bir kızdım; âlicenaplığa lâyık değilmişim. İstediyim söyle... Yalnız bu söylediklerini yapma... Dizleri üzerinde sürünüyordu. Erkek, yavaşca geriledi. — Yan tarafta, ocağın yanında bir kapı vardı. Onun tokmağını hızla çevirdi. — Bu işlere kadınlar karışmaz! - dedi. - Buraya giriniz... Haydi... Bir müddet sonra da sizinle hesaplaşacağım... — Karısını, hoşnetle oraya itti; üstüne, kapıyı kilitledi; sürgüyü de sürdü. — Bu hareketler esnasında Celâl ile doğru atılmıştı. Fakat kaptan o derece süratli davrandı ki çetecinin müdahalesine vakit kalmadı.

Burhan: — Bir adım daha ilerlerseniz, size, şerefinizi lekeliyecek bir taarruzda bulunabilirim... Bu işleri erkekçe ve namusluca temizlemeğe hazırlanıyorsunuz... Rica ederim, soğuk kanlığınıza muhafaza edin. — Celâl iradesine hâkim olrak durdu. Dudakları bembeyaz kesilmişti. Bütün vücudunu müthiş bir hiddet alevi kaplamıştı. Artık yaşamak, mukadderata kendi hâkim olmak istiyordu. — Hem «biz Türklerde düello yoktur» diyorsunuz; hem de düelloya yakın bir şey teklif ediyorsunuz... Siz, korsanlıkla istihar etmiş bir ailenin evlâdısınız... Ben de kendim çeteciyim... İzzeti nefis ve aşk için dövüşmek ahvali ruhiyemize çok uygundur. Ne yapalım?... Söyleyin... — İşte benimkinin aynı olan bir tabanca... İçinde beş fişek var... Odanın ta ilerisine giderseniz... Ben de bulunduğum yerde dururum... — Pekâlâ... — Hazırlanınca işaret verirsiniz. — Olsun. — Birbirimize doğru yürürken ateş ederiz... Serbes bir şekilde... Düellolarda olduğu gibi, burada şahitler de yok, doktor da... Dağ başında, Korsankaya üzerinde, Korsankalede, bir Korsanoğlu ile karşılaş-

mış bir çetecisiniz... Ona göre... — Kabul. — Beş dakika sonra, içimizden biri öbür dünyayı boylamış olacak... Şayet cenabihak âdilse siz ölürsünüz... Her şeyden evvel şunu kabul edin: Ben, bu usulü kabul ederek bir nevi âlicenaplık yapmış oluyorum... — Onu da kabul. — Celâl, tek başına beş on kişiye karşı silâh kullanmış bir mücahedeç olduğunu düşünerek, nefisine karşı emniyetini takındı. — Gülmüsedii. — Bir ümid, göğsünü kabartıyordu. — Hem, böyle bir tali oyununu düşünmemişti bile... Şimdiye kadar pek âlâ vurulmuş olabilirdi. Cabadan yaşıyordu. Daha da yaşayabilirdi... Hem de, Korsanoğlunun söylediği şerait içinde... — Gözleri parıldıadı. — Hayat memat kavgasına girişeceklerdi. Hem de yaşarsa ne hayat!... Çeteciye; cinayetın yükü altında ezilmeyecekti... Felsefesi böyle şeylere ahşındı... Üstelik kurtulmak imkânı mevcutken niçin kendini mahvetsin?... — İkinin de aynı nisbet dahilinde yaşama ve ölme ihtimalleri vardı. (Arkası var)

Fenerbahçe Yugoslavlara 2-0 yenildi

Yugoslavlar yorgun olmalarına rağmen dün çok yüksek bir oyun gösterdiler, goller ikinci devrede oldu

Dünkü maçtan bir enstantane

Bir haftadan beri şehrimizde bulunan Yugoslav sporcuları dün Taksim stadında Fenerbahçe ile karşılaşarak memleketimizdeki son maçlarını yaptılar ve üstün bir oyundan sonra 2 - 0 galip geldiler.

On gün içinde beş sıkı maç yapan ve bunlardan dördünü kazanmak kudretini gösteren Yugoslav takımının bizim futbolcularımıza nazaran gerek teknik ve gerek atletik meziyetler itibarıyla yüksek oldukları dünkü maçla bir kere daha tahakkuk etmiştir. Bilhassa bir gün evvel çok çetin bir rakip karşısında oynayan bu takımın istirahat etmeğe vakit bulmadan Fenerbahçeye karşı aldığı bu netice kuvveti için güzel bir misaldir.

OYUN

Saat 14,30 da iki tarafın takımları karşı karşıya mevki aldıkları zaman şu kadrolarla bulunuyorlardı:

Yugoslavya: Jimara - Angelkoviç, İstakiç - Atonankoviç, Braçiç, Curçuiç - Saviç, Bednar, Petroviç, Denoviç, Perliç.

Fenerbahçe: Cihad - Lebip, Fazil - Hayatı, Esad, Ömer - Fikret, Rebi, Melih, Basri, Fikret.

Hakem Adnan Akın.

Maça Yugoslavların ortadan yaptıkları bir hücumla başlandı. İlk anlarda Yugoslavların bugün çok sıkı ve süratli bir oyunla bir gün evvelki mağlubiyetlerini telafi etmek için gayretle çalıştıkları gözüküyordu. Maçtan iyi bir derece ile çıkmak için azamî dikkat ve gayret sarfediyorlardı. Fakat Yugoslavların hücumlarının daha fazla müessir oluşu Fenerbahçe müdafaasını adamakıllı hırpalyordu.

Oyunun yirmi beşinci dakikasında sağ haf ile çarpışan Fikret sakatlanarak bir müddet oturdan çıktı ve müsabaka oldukça sertleşmeğe başladı. Yugoslav oyuncularının hakem kararlarına mütemadiyen itiraz ettikleri görülüyordu. Bu sırada Fazil ile çarpışan Yugoslav sol açığı da sakatlanarak bir müddet oyun harici kaldı. İki tarafın en iyi oyuncularını zaman zaman Yugoslavlar daha çok Fener kalesi önlerinde çalışıyorlardı.

Fakat bütün çalışmalar netice vermedi ve devre golsüz olarak bitti.

İKİNCİ DEVRE

İkinci devreye Fenerbahçenin hücumla başladı. İlk Fener sıkıştırmasından sonra Yugoslavlar birinci devrenin aksine büyük bir soğukkanlılıkla oyuna hâkim oldular ve açıkları vasıtasıyla yaptıkları mütemadi inişleri nihayet semeresini verdi.

YUGOSLAVLARIN 1inci GOLÜ

11 inci dakikada Fener ceza sahası haricinde Basrinin yaptığı bir favül cezasını Yugoslav sol hafı çok uzakta olmasına rağmen güzel bir vuruşla Cihadın müdahalesine rağmen Fener kalesine atarak takımına birinci golü kazandı.

YUGOSLAVLARIN 2nci GOLÜ

12 nci dakikada yani birinci gol-den tam bir dakika sonra Yugoslav sol açığı sürdüğü topu Fener avut hattına kadar getirdikten sonra ortada. Bu güzel vuruşu tam zamanında yetişen Yugoslav sağ içi bir

kafa derbesile topu Fener kalesine attı ve Yugoslavların ikinci golünü temin etmiş oldu.

2 - 0 mağlûp vaziyete düşen Fenerliler oyunda nisbi bir hâkimiyet tesis etmiş olan Yugoslav hücumlarından kendilerini kurtarmak için daha ziyade müdafaaya ehemmiyet vermeye başlamışlardı. Bu arada Fikret ile Cihad takımdan çıkarak yerlerine Hüsameddin ve Orhan alındı. Daha ziyafıyan Fener takımı yalnız Yugoslav hücumlarını önliyerek ara sıra da münferid bir kaç akın yapmak için fırsat kollarken maçta 2 - 0 Yugoslavların galebesile bitti.

Yugoslav sporcuları ne diyor

On gündenberi memleketimizde bulunan ve yaptıkları maçların dördünde galip, birinde mağlûp olan Belgrad ikincisi Yugoslav takımı gösterdiği teknik oyunla çok iyi bir intiba bırakarak memleketimizden ayrılmıştır.

Yaptıkları karşılaşmalar hakkında fikrini sorduğumuz Yugoslav sporcuları bir muharririmize şunları söylemişler:

— Ankara takımlarını enerjik, İstanbul takımlarını teknik bulduk. Bu takımların en yükseği Galatasaraydır. Bu karşılaşmadan fevkalâde memnunuz. Bizden iyi oynadılar ve galibiyeti hak ettiler. Bu maçta santrif, santrifor, iki müdafî ve solîç en iyileridir.

Beyoğluspor takımı da iyi bir ekip, fakat Galatasaray kadar değil. Fenerbahçeliler sert bir tabiiye kullandıkları için birşey söyleyemeyeceğiz. Ankara'da bilhassa ikinci maçımızın hakemi çok zayıf idi. İstanbul hakemlerini çok korekt ve bilgili bulduk, kendilerinden çok memnunuz.

Kuleli, Deniz lisesini hendbolda 9 - 3 yendi

Askerî liseler arasında tertip edilen hendbol maçlarına dün sabah Şeref stadında devam edilmiş ve Kuleli ile Deniz lisesi takımları karşılaşmışlardır. Çok heyecanlı olan müsabaka tamamen Kulelinin hâkimiyeti altında geçmiş ve Deniz lisesinin üç sayısına mukabil dokuz sayı yaparak Kuleli müsabakadan 9 - 3 galip çıkmıştır.

Fenerbahçe klübünün sokak koşusu

Fenerbahçe atletizm kaptanlığı tarafından 6 kilometre üzerinden tertip edilen sokak koşusu dün Kadıköyünde yapılmıştır.

Fenerbahçe stadından başlayan koşu Modaya gidip gelme olarak yapılmış ve müsabakaya 11 atlet iştirak etmiştir. Alınan neticeler şunlardır:

Birinci Fenerden Rıza Maksud 20.58, ikinci Hüseyin Eğitmen kursu, üçüncü İzak Galatasaray, dördüncü Osman Galatasaray, beşinci Suad Fenerbahçe olmuşlardır. Birden beşinciye kadar derece alanlar muhtelif spor eşyası ile taltif edilmişlerdir.

AKSAM KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLANLAR

Fevkalâde ahvalın devamı müddetince gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa negredilecektir.

1 - İŞ ARIYANLAR

TOPOGRAF — Her nevi harita alınması ve hesabı içinde tecrübeli bir topograf iş arıyor. Maden ve çiftlik haritaları yapar. Akşamda Topograf adresine mektupla müracaat. — 1

MUHABERE ve MUHASEBE MEMURU İŞ ARIYOR — Türkçe, Fransızca, İngilizceye vakıf, bu lisanlarla muhabere, muhasebe, daktilo büro işlerini bilir, tecrübeli bir genç iş arıyor. 402 numaralı posta kutusuna müracaat. — 1

ECNEBİ LİSANI BİLEN — Tezgâhdar veya tahsildar, kasadar yahut muhasib muavini. Türkçe, Fransızca, İngilizce, Almanca, Rumca bilen bir genç hangi mağazada olursa çalışmak istiyor. Akşam gazetesine M. B. rûmuzile mektupla müracaat. — 3

İKTİSAT FAKÜLTESİ İKİNCİ SINIF TALEBELERİNDEM — Tanınmış bir ticarî müessesenin idari işlerinde öğleden sonra (bedava) çalışmak istiyorum. Arzu edenlerin mektupla müracaatları. Adres: Beşiktaş Hayreddin iskelesi Mahkeme sokak No. 2. A. T. — 1

MAHKEMELERDE — Bankalarda memuriyet, matbaalarda muhahiblik, ticarethanelerde muhasebecilik, tezgâhdarlık ve tahsildarlık yapmış, daktilo, muhasebe, muhabere, muamelât ve tasnif işlerini mükemmelen bilen ve askerlikle alakası olmayan bonservisleri bulunan evli, faal ve çok doğru bir Türk genci iş aramaktadır. Akşam'da Al rûmuzuna müracaat. — 1

2 - İŞÇİ ARIYANLAR

AMELİYATHANE HEMŞİRESİ ARANIYOR — İsteklilerin Nişantaşında doktor Kenan Tevfik kadın hastanesine vesaiklerî ile müracaatları. — 1

HASTABAKICI ARANIYOR — Ortaköy Şifa Yurduna hastabakıcı alınacaktır. İsteklilerin her gün öğleden evvel hastaneye müracaatları. Ortaköy tramvay yolu Muallim Naci caddesi 115. — 1

SANATA VAKİF BİR ECZACI KALFASINA İHTİYAÇ VARDIR — Yazı ile İstanbul 130 posta kutusuna müracaat. — 1

MEMUR ARANIYOR — Mühim bir ticarethane dolgun maaşla ve iyi bir istikbal vadeden bir iş için Türkçe ve İngilizceyi mükemmelen bilen bir memur aramaktadır. Referans göstermek şartıyla Akşam'da A. A. V. N. rûmuzuna mektupla müracaat. — 1

Bayram kupasını Beyoğluspor kazandı

Galatasaray, Şişli, İ. Spor ve Beyoğluspor klüpleri arasında Şeker bayramında tertip edilen kupa maçlarının finali dün sabah Taksim stadında Galatasaray ile Beyoğluspor klüpleri arasında büyük bir kalabalık önünde yapılmıştır.

Polonyalı bir hâkemin idare ettiği bu maçın ilk devresi çok heyecanlı olmuş ve takımlar devreyi 1 - 1 berabere bitirmişlerdir. İkinci devre her iki tarafın sert oyunu altında geçmiş ve devrenin sonlarına doğru bir sayı daha yapan Beyoğlusporlular maçtan 2 - 1 galip çıkarak mevud kupayı almışlardır.

Fenerbahçe - Şişli maçı

Dün büyük maçtan evvel Taksim stadında Fenerbahçenin takviyeli B takımı ile Şişli birinci takımı arasında hususî bir maç yapılmış ve Fenerbahçe 3 - 2 galip gelmiştir. Bu maçtan evvel yapılan Galatasaray - Beyoğluspor B takımları maçı 1 - 1 berabere nihayetlenmiştir.

İkinci küme maçları

İkinci küme klüpleri arasındaki behir maçlarına dün Şeref stadında devam edilmiş ve Anadoluhisarı, Karagümrüğe 3 - 2 galip gelmiştir.

Çukurova İhracatçılar Birliği nizamnamesi hazırlandı

Adana (Hususî) — Çukurova pamuk ihracatçılar birliği nizamnamesi hazırlanarak Vekâlete gönderilmiştir. İktisad Vekâletinden İcra Vekilleri Heyetine takdim edilecek olan bu nizamname tasdik edilmez derhal Çukurovada derhal faaliyete geçecektir. Birlik merkezimiz Adana mı yoksa Mersin mi olacağı henüz malûm değildir.

3 - SATILIK EŞYA

DOĞ - DİZEL MOTÖRÜ VE BİR DİNAMO — Henüz kullanılmamış «9» beygirlik bir mazot motörü ile az müstamel «45» amper 110 Volt bir elektrik istihsal dinamosu satılıktır. (Kemal Gençay boya deposuna müracaat) İstanbul Ketenciler kapısı No. 6. — 1

SATILIK PİYANO — Meşhur bir Alman piyanosu içi demir ve çapraz telli olarak satılıktır. Taksim Tarihaşu Yağhane sokak No. 50. — 1

BAYAN BERBERLERE DİKKAT — Permantant ve saç kurutma makinaları iyi şekilde satılıyor. Müracaat Vili berber Beyoğlu İstiklâl caddesi 211. — 7

38, 39 MODELİ BİR BÜİK OTOMOBİLİ ALINACAKTIR — Yazı ile İstanbul 130 posta kutusuna müracaat. — 1

SATILIK DENİZ MOTÖRÜ — Boyu yedi buçuk metre eni bir yetmiş saatte 7 mil süratinde üç buçuk beş beygir kuvvetinde Penta markalı az kullanılmış bir motör satılıktır. İstiyenler Çankmakçılar yokuşu 39 numarada bay Envere. — 3

SATILIK PİYANO — Mücedded tanınmış Alman piyanosu demir çapraz telli Bud İbach Sohn marka Beyoğlu Galatasaray Yeniçarşı caddesi Gazhane yokuşu Nikolaidi apartman 51/5 numaraya müracaat 10 - 20 ye kadar. — 1

4 - KİRALIK - SATILIK

ACELE SATILIK APARTIMAN — Mağca Teşvikiye caddesi 29/31 numaralı üç katlı, 25 odalı apartman satılıktır. Taliplerin üçüncü kata müracaatları. — 2

ACELE SATILIK ARSA — Yenikapı Tülbentçi Hüsameddin İsmail Safa sokak 7 numara. Yüzü 11 metre ikiye ayrılabilir. 300 metrekil arsa ucuz satılık. Talipler Beyoğlu İstiklâl caddesinde Ege kiraathanesinde bay Tevfik'e müracaatları. — 1

KİRALIK KAT — Kulekapısında Şahkulu mahallesinde 20 numaralı evin elektrik, havagazi ve terkos tesisatı ve iki oda bir sofa ve mütbağı havi birinci katı kiralıktır. İstiyenlerin Taksimde Uygun apartmanı (2) numaralı daireye müracaat. — 21

Nafia Vekâletinden:

9/11/939 cumartesi günü saat 11 de yapılacak ilân edilmiş olan 10 adet yol silindirin pazarlığı görülün lüzüm üzerine aşağıdaki şartlar dairesinde 20/12/939 çarşamba günü saat 11 e talik edilmiştir.

Pazarlık Ankara'da Nafia Vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda yapılacaktır. İstanbulda gümrüklü ve montajlı olarak tamamen buharlı yahut tamamen mazotlu ve yahut kısmen buharlı kısmen mazotlu olarak teslim şartile muhammen bedeli âlât ve yedeklerle beraber buharlı silindirli beheri 8500 ve yine âlât ve yedeklerle beraber mazotlu silindirli beheri 8250 lira olup tabii olan sevk yollarının bilâhare görülecek lüzüm üzerine değiştirilmesinden mütevellit masraf farkları Vekâlete aittir.

Eksiltme şartnamesi ve teferruatı 425 kuruş bedelle malzeme müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat:

İsteklilerin buharlı veya mazotlu olarak teklif edeceği silindirlerin tutar bedeline nazaran 2490 No. lu kanunun 16 ncı maddesine göre olacaktır. İsteklilerin muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesaik ile birlikte aynı gün saat 11 de mezkûr komisyonunda hazır bulunmaları lâzımdır. «6341» «10247»

Ziraat Vekili radyoda bir konuşma yaptı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Bundan sonra mahsullerimizin keyfiyet bakımından da gittikçe güzelleştiğini kaydeden Vekil pamuklu sanayi kurulmaya başlandığı zaman fabrikaların muhtelif dokumalar için istediği vasıfta uzun ve incelikte pamukların bizde yetiştirilip yetiştirilemeyeceği endişe mevzuu olduğunu, fakat az zaman sonra çiğimizin fabrikaların istediği vasıf ve miktarda pamuk yetiştirdiğini döylemiş, bugünkü pamuk istihsalimizin fabrikalar ihtiyacının iki misli olduğunu ve ihracat yapıldığını ilâve ederek demiştir ki:

«Bütün bunların ifadesi Türk köylüsünün yıldan yıla istihsal kuvvetinin artması, ziraat tekniğinin yükselmesidir. Çetin ve uzun harblerden istihsal düzeni bozulmuş, kuvveti azalmış olarak çıktığı düşünülür ve araya bütün dünyada çiğcilliği geriletken, durduran büyük bir buhranın girmiş olduğu hesabı katılırsa ziraatteki bu ilerleyiş ve genişleyiş hiç de az görmemek ve Türk köylüsünün emek ve muvaffakiyetini fahr ve takdir ile karşılamak yerinde olur.

O sayededir ki dünyanın bu karışık ve buhranlı devrinde iâşe ve iptidai maddeler bakımından da tamamiyle endişesiz ve çok emin, çok kuvvetli bir mevki ve vaziyetteyiz.

Bununla beraber bu neticeyi, varılması lâzım, varılmasını istediğimiz neticeye nisbetle az ve geri bulmaktayız.

Ekilen arazinin kısa bir zaman içinde iki misle yakın bir nisbette art-

MOBİLYALI ODA — Temiz bir aile yanındaki mobilyalı bir oda kiraya verilecektir. Taksim Talimhane Topçular caddesi 4/1 No. Berber Kırkora müracaat. — 4

KİRALIK KAT — Çağaloğlunda Yanık saraylar caddesinde Mengene çıkarmasında 4 No. lu apartmanın üçüncü katı kiralıktır. Bir hol üzerinde dört oda nezareti elektrik, terkos, havagazi mevcuttur. Gayet sıhhi havadar ve bol güneş görür, talip olanlar altındaki bakkal bay Mehmede müracaat. — 1

ÇOK ACELE SATILIK — Arnavutköy iskele civarı Abdülhak So. No. 15 kârgir yedi oda, her medeni ihtiyacı havi, sırf mülk ev 3000 liraya satılıktır. İçincedikler gezdirir. Pazarlık: Beyoğlu, Ağaçami, Sakızağaç Cad. Alle mutfakı sahibi ile dir. — 5

KİRALIK MOBLE BİR KATLI APARTIMAN ŞEKLİNDE EV — Şişli'de Bomonti istasyonunda bütün modern konforları ve en güzel mobilya halz bir ev kiralıktır. Arzu edenlerin Akşam'da F. E. rûmuzuna müracaatları. — 1

5 - MÜTEFERRİK

İNGİLİZCE ve ALMANCA DERSLERİ — (Bahusus ticaret şubeleri ve bakalorya) — İngiliz Oxford ve Berlin üniversitesinde mezun bir profesör tarafından en seri ve asri metotla verilir. — Fransızca'yı mükemmelen konusur. — Esaslı ve en seri usul. — Ücret mutedil — (Prof. H.) rûmuzuna mektupla müracaat. — 7

ALMANCA DERSLERİ — Usulü tedrisi mükemmel olan bir Alman bayan Almanca dersleri vermektedir. Temiz mobilyalı bir oda kiraya verilir. Kabul günleri ve saatleri salı ve pazardan maada her gün saat 15.30 - 19 a kadar. Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 133, Hasan Bey Apt. birinci kat No. 6, ikinci merdiven.

MEKTUPLARINI ALDIRINIZ — Gazetemiz İdarehanesini adres olarak göstermiş olan kardeşlerimizden Pansiyon — N. H. — Ö. K. — Pol R. S. K. — Topograf — TA namlarına gelen mektupları İdarehanemizden aldirmaları mercudur.

MAZON MEYVA TUZU

Müferrih ve midevidir

İNKIBAZ, HAZIMSIZLIK, MİDE BULANTI ve BOZUKLUGUNDA, BARSAK
TEMBELİĞİNDE, MİDE EKŞİLİK ve YANMALARINDA emniyetle kullanılabilir.

MİDE ve BARSAKLARI temizler ve alıştırır ve yormaz. MAZON isim ve HOROS markasına dikkat.

Uzun kış gecelerinde hoş vakti
geçirmek için meşhur

ARSEN LÜPEN

Büyük ve heyecanlı roman
serisini okuyunuz!

Bu seri 6 büyük ve resimli cildir.
Beher cildin fiati 80 kuruş.

6 Cildlik takımı birden
alanlar için fiati: 4 liradır.

Tevzi yeri: AKŞAM matbaası Tel: 20681

Yüzde yirmi iskonto kuponu

Bu kuponu kesip «Akşam matbaası
kitap servisine» getirir veya gönderir-
seniz fiat üzerinden size yüzde 20 is-
konto yapılacaktır.

Basım İstihlak Kooperatif Şirketinden:

Umumi heyet, esas mukavelemin on
altıncı maddesi mucibince alelade surette
ikincikânun 940 senesinin 5 inci cuma
günü saat 14 de şirketin Ankara caddesin-
de Orhan bey hanındaki merkezinde iş-
tima edecektir. Sayın ortakların teşrifleri
rica olunur.

R U Z N A M E

- 1 — İdare meclisinin raporu.
- 2 — Bilançonun tedkik ve tasvibi.
- 3 — Dahili talimatnamenin 9 ve 10 uncu maddelerinin tadili.
- 4 — Kooperatifin kâğıddan başka tab levazımı maddeleri üzerinde de iş yapmasına karar itası.
- 5 — Esas mukaveledeki mürakipler maddesinin müzakeresi ve mürakip intihabı ücretlerinin tesbiti.
- 6 — 35 inci maddede mucibince hesap neticelerine göre kârın tevzine karar itası.

İdare meclisi

ANAPİYOJEN

Dr. İhsan Sami

İstreptokok, istaflok, pnömokok,
köll, Pliyosyaniklerin yaptığı çiban,
yara, akıntı ve cild hastalıklarına
karşı çok tesirli taze aşırıdır.

Lokmanhekim

(Dr. HAFİZ CEMAL)

Dahiliye mütehasşısı

Divanyolu 104

Muayene saatleri Pazar hariç her gün
2,5-6 Saat, Cumartesi 9,5-12 fukaraya
T. 22398

Sahibi: Necmeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü: Şevket Rade
Akşam Matbaası

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser
İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 7337.75 lira olan 25 adet H. ve M. tipli vagon 2/1/1940 salı günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında artırma suretyle satılacaktır. Bu işe girmek isteyenleri 550.34 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır. Şartnameler Ankarada Malzeme Dairesinde ve Haydarpaşada Tesellüm ve Sevki Şefliğinde görülebilir. (10387)

ADEMI İKTİDAR ve BELGEVŞEKLİĞİNE

HORMOBİN

Tabletleri her eczanede bulunur

(Posta kutusu 1255) Galata, İstanbul

İradio reçetesiyle satılır

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Mikdarı	MuhammenB. % 7,5 Teminat	Eksiltme	Lira Kuruş	Lira Kuruş	Şekli	Saati
Muhtelif cins tahta	10,078 M3	430	76	32	30	Açık ek.	14,30
Yangın söndürme levazımı	7 Kalem	1058	41	79	38	"	15
"	6 "	328	00	24	60	"	15,30

I — Şartname ve tahta eb'at listesi mucibince yukarıda cins ve mikdarı yazılı 44 kalem eya açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.
II — Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları, eksiltme saatleri hıızalarında yazılıdır.
III — Eksiltme 26/XII/939 salı günü Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
IV — Şartname ve Eb'at listeleri her gün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.
V — İstekillerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paraları birlikte mezkûr komisyona gelmeleri. «10187»

AKŞAM'ın FAYDALI NEŞRİYATI

Bu kitapları gördünüz mü? Bir defa görürseniz bir aile kütüphanesi için çok değerli olduklarını siz de tasdik edeceksiniz.

Yeryüzü Gökyüzü

Renkli birçok tablolar ve muhtelif resimlerle süslü

Yazan Faik Sabri Duran

150 kuruş

Bir Türk Kızının Amerika Yolculuğu

Yazan: Faik Sabri Duran

75 kuruş

Nereden Geliyoruz

Yazan: Faik Sabri Duran

40 kuruş

Pierre Benoit'nin en güzel eseri

DEVLER KALDIRIMI

Türkçeye çeviren: Halit Fahri

75 kuruş

Çocuk anaları, babaları:

«Yavruma ne hediye vereceğim...» diye artık düşünmeyiniz. İşte emniyetle sezebileceğiniz güzel hediyeler şunlar:

Çocuklara Coğrafya Kiraatleri

Yazan: Faik Sabri Duran

50 kuruş

Tarih Öğreniyorum

Yazan: Ahmet Refik

30 kuruş

Bütün dünya dillerine çevrilmiş
bir kitap

CÜCELER ve DEVLER MEMLEKETİNDE

Gülliver'in Seyahatleri

Türkçeye çeviren: Ercüment Ekrem

75 kuruş

İlk dolu kumbarayı Bankaya götürürken duyduğunuz sevinç ilk mahsulü taşırken duyduğunuz sevinçten çok daha tatlıdır.

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası para biriktirenlere her yıl kur'a ile 28.800 lira ikramiye veriyor.

Para biriktiren zengin olabilirsiniz.

Keşideler 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart, 1 Haziran tarihlerindedir.

İkramiyelerin listesi:

4 tane	1000 Lira
4 »	500 »
4 »	250 »
40 »	100 »
100 »	50 »
120 »	40 »
160 »	20 »

Kur'aya ancak 50 lira biriktirmiş olanlar girebilir. Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenler ikramiyelerini % 20 fazlasıyla alırlar.

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

İstanbul Nafia müdürlüğünden

21/12/939 perşembe günü saat 15 de İstanbulda Nafia Müdürlüğü Eksiltme komisyonu odasında (9769.10) lira keşif bedelli Gureba Hastahanesi Dahiliye Anfisi tesistatı bitirme işleri açık eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele eksiltme, Bayındırlık İşleri genel hususî ve fenni şartnameleri, proje, keşif hulasasıle buna müteferri diğer evrak dairesinde görülecektir.

Muvakkat teminat (733) liradır.

İstekillerin en az bir teahhütte (25000) liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul Vilâyetine müracaatla eksiltme tarihinden (8) gün evvel alınmış ehliyet ve 939 yılına ait Ticaret odası vesikalarile gelmeleri. (9927)

* İstanbul Belediyesi ilânları *

Teminat Muhammen

26,25 350

Cerrahpaşa 45 ci ilk okul binası yanında 1/5 No. 11 evlerin enkaz satışı.

45, 600

Taksim Cumhuriyet caddesi kışla içinde 22 No. 11 büyük bir salon ve bir ufak odanın kiraya verilmesi.

İlk teminat miktarları tahmin bedelleri yukarıda yazılı işler ayrı, ayrı açık artırma konulmuştur. İhale 25/12/939 pazartesi günü saat 14 de Daimi encümende yapılacaktır. Şartnameler Zabıt ve Muamelât müdürlüğü kalemünde görülebilir. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile veya icabına göre alacakları fenni ehliyet vesikalari ile birlikte ihale günü muayyen saatte Daimi encümende bulunmaları. (10206)

REKTA

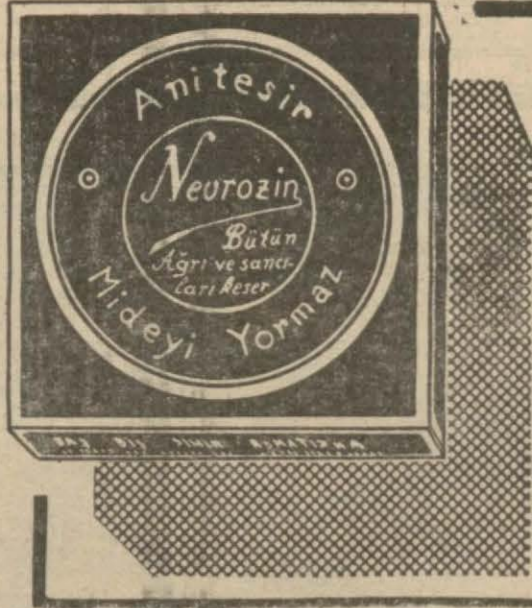
İç ve dış BASUR MEMELERİNDE, Basur memelerinin her türlü iltihaplarında, cerahatlenmiş fistüllerde, kanayan basur memelerinin tedavisinde REKTA patı şifayı temin eder.

Yüzde 20 tenzilât kuponu

Bu kuponu kesip sipariş mektubunuzla gönderirseniz kitap fiatlarından yüzde 20 tenzilâta hak kazanırsınız. Sipariş bedelini o suretle hesap ederek gönderiniz!

Tevzi yeri: AKŞAM gazetesi — İstanbul
Muallim Ahmed Halid kitabevi

Para yerine mektup içinde pul gönderilebilir.
(AKŞAM) okuyucularına mahsus tenzilât
kuponundan istifade ediniz!

CIHAN PALAS ANKARA**Bütün odalarda**
Sıcak ve soğuk su - Telefon - Kalorifer**Banyolu ve banyosuz odalar**
ve her türlü modern konforOtelin geniş ve temiz lokantası
Tu - rancı **Osman Sencer**
tarafından idare edilmektedir.**ANİ TESİR****BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRİP**
ROMATİZMA, SOĞUK
ALGINLIĞI, KIRIKLIK

ve bütün ağrılarını derhal keser.

Lüzumunda günde 3 kaşe alınabilir.

Bu Hakikati Herkes Bilmeli

Grip, nezle, enfluenza, sıtma gibi hastalıklara tutulmamak için sağlığını BIOGENİNE kan ve derman haplarıyla sigortalayınız.

BIOGENİNE; en birinci kan, kuvvet, iştihaya yaratan ve tesirini derhal gösteren bulunmaz bir devadır.

BIOGENİNE; daima kanı tazeleyip kuvvetlendirir, halsizliği giderir, hariçten gelecek her türlü mikropları öldürür. Tatlı bir iştihaya temin eder. Sinir ve adaleleri sağlamlaştırır, zekâyı yükseltir. Bel gevşekliği ve ademi iktidarın en birinci devasıdır.

BIOGENİNE; kullananlar katıyen kardan, kıştan, soğuktan ve havaların değişmesinden müteessir olmazlar. Çünkü vücudu her zaman genç ve dinç bulundurur ve bu sayede müthiş akibetlerle neticelenen GRİP, nezle, enfluenza, sıtma gibi hastalıklardan korur. Bu hastalıklardan korunmak için büyükler sabah, öğle, akşam birer, sekiz yaşından üstün çocuklar yalnız sabah, akşam birer BIOGENİNE almalıdır. Hasta olanların kurtulması için de bu miktar bir misli artırılmalıdır. Her eczanede bulunur.

Diş doktoru diyor ki:

Kısa bir müddet «RADYOLİN» kullandıktan sonra dişleriniz incel gibi parladıktan başka mikropların kâmilen mahvolduğunu; zararlı salya ve ifrazatın kesildiğini diş etlerindeki iltihapların durduğunu ve nihayet ağzınızda lâtif bir rayiha başladığını duyacaksınız.

Gayet temiz
Gayet sıhhi
Gayet ucuz

Her gün sabah öğle ve akşam yemeklerinden sonra günde üç defa dişlerinizi

RADYOLİN ile fırçalayınız.**60.000**
*Lira***10**
Lira

Dünyanın yedi harikasından sayılan Mısır ehamları yirmi kattır.

Meşhur HACI BEKİR'in
SARAY BAKLAVASI elli kattır.
Ali Muhiddin Hacı Bekir

Merkezi: Bahçekapı, Şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy

Deri ve barsak arttırma ilanı**Türk Hava Kurumu İstanbul Vilâyet şubesinden**

Kurban bayramında teşkilâtımız tarafından toplanacak deri ve barsaklar pazarlık suretiyle ayrı ayrı arttırmaya konmuştur.

10/Kânunusani/940 çarşamba günü saat 11 de arttırması yapılacak ve fiyat değer görürürse ihale edilecektir.

İsteklilerin mezkûr gün ve saatte ve şartnameyi görmek için de her gün Çağaloğ-
lundaki şube merkezine müracaat etmeleri. (10410)**Devlet Denizyolları İşletme umum müdürlüğü ilânları****18 Birincikânundan 25 Birincikânuna kadar muhtelif hatlara**
kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri
ve kalkacakları rihimlar

Karadeniz hattına	—	Salı 12 de (Güneysu), perşembe 12 de (Tarı) ve pazar 16 da (Cümhuriyet), Galata rihimından.
Bartın hattına	—	Salı 18 de (Mersin), cumartesi 18 de (Antalya), Sirkeci rihimından.
İzmit hattına	—	Salı, perşembe ve pazar 9,30 da (Uğur), Tophane rihimından.
Mudanya hattına	—	Pazartesi, salı ve pazar 9,50 de çarşamba, perşembe ve cuma 15 de (Trak), Cumartesi ayrıca 13,30 da (Marakaz), Galata rihimından.
Bandırma hattına	—	Pazartesi, çarşamba ve cuma 8,15 de (Marakaz), Galata rihimından. Ayrıca çarşamba 20 de (Antalya), cumartesi 20 de (Mersin), Tophane rihimından.
Karabiga hattına	—	Salı ve cuma 19 da (Seyyar), Tophane rihimından.
İmroz hattına	—	Pazar 9 da (Bursa), Tophane rihimından.
Ayvalık hattına	—	Çarşamba 15 de (Ülgen), cumartesi 15 de (Saadet), Sirkeci rihimından.
İsmir sür'at hattına	—	Pazar 11 de (Kadeş), Galata rihimından.
Mersin hattına	—	Salı 10 da (Anafarta), cuma 10 da (Erzurum), Sirkeci rihimından.

Not: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı Acentelerden öğrenilebilir:

Galata Baş acenteliği — Galata rihimi, Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında 42362

Galata şube acenteliği — Galata rihimi, Mintaka Liman reisiği binası altında 40133

Sirkeci Şube acenteliği — Sirkeci, Yolcu salonu 22740

(10445)

En Güzel HediyeYeni
EVERSHARP
Kaleminden memnun
kalacağı tabiidir.çünkü: Yeni WAHL
EVERSHARP kaleminin kabili ayar ucu, her türlü yazıya tatbik edilir.

En makbul ve en faydalı hediye bir EVERSHARP KALEMİDİR.

DORIC Klasik stilde ve muhtelif cazip renklerde dir.

Her kaleme mahsus asortî bir kurşun kalemi vardır.

EVERSHARP**Göz Mütahassisi**
Dr. Şükrü Ertan(Çağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 5
doktor Osman Şerafeddin apartmanı)

Telefon: 22564

T.İŞ BANKASI
1940 küçük carî hesaplar
İKRAMİYE PLÂNI

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılacaktır.

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kuraya dahil edileceklerdir.

1940 İKRAMİYELERİ

1 Adet 2000 liralık	=	2000. — Lira
3 " 1000 "	=	3000. — "
6 " 500 "	=	3000. — "
12 " 250 "	=	3000. — "
40 " 100 "	=	4000. — "
75 " 50 "	=	3750. — "
210 " 25 "	=	5250. — "

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talitinizi de denemiş olursunuz.

Ankara Valiliğinden:

1 — Çerçik - Sungurlu yolunun 60 + 400 — 8 + 400 üçüncü kilometreleri arasında yapılacak şose ve smal imalat inşaatı 25/12/939 pazartesi günü saat 15 de vilâyet daimi encümeninde ihalesi yapılmak üzere kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Keçif bedeli (47698) lira (14) kuruştur.

3 — Muvakkat teminatı (3577) lira (37) kuruştur.

4 — İsteklilerin teklif mektuplarını teminat mektup veya mabuzlarla ticaret odası vesikalarnı ve Nafia müdürlüğünden bu iş için alacakları fenni ehliyet vesikalarnı birlikte yukarıda adı geçen gün saat 14 e kadar encümen reisiğine vermiş olmaları.

5 — Bu işe ait keşif ve şartnameyi 119 kuruş mukabilinde Nafia müdürlüğünden alabilecekleri. (10147) (6263)